

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рѣкъ XIV. Скрантонъ, Па., Четверъ 24-го Мая, 1906. Число 21.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, May 24, 1906. No. 21

IX-та Головна Конвенція Руского Народ. Союза.

Отсимъ подаемо до вѣдомости всѣмъ вѣдѣламъ Руского Народного Союза, що IX. Головна Конвенція Р. Н. Союза вѣдбуде ся 25. юнія б. р. и въ наступаючихъ дняхъ въ SCRANTON, PA.

Вѣдъ Вѣдѣлу Голов. Уряду Р. Н. Союза.

Jersey City, N. J. 17. Апрѣля, 1906.

Х. Харчовъ,
предсѣдатель.

С. Ядловскій,
секретарь.

А. Шаршонъ,
касиръ.

Вп. Пп. секретарѣ Р. Н. Союза.

Въ виду надходящюй IX-ой Голов. Конвенції, сею дорогою пригадую вамъ, що каждый членъ е обязаный заплатити 25 ц. на покритіе коштівъ Конвенції. Хто не заплатитъ до трехъ мѣсяцѣвъ, буде выключеный зъ членовъ Р. Н. Союза. (§ 17. ст. Р. Н. С. и ухвала зъ VIII голов. Конвенції).

Зъ поважаемъ,
С. Ядловскій.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Май.

24	Ч.	Возн. Госп.
25	П.	Епифанія еп.
26	С.	Ізавѣра муч.
27	Н.	7 Св. Отцѣвъ
28	П.	Пахомія
29	В.	Модеста, Теод.
30	С.	Андронка

Бачиѣсть

Русини в Нюлуке і околици! Сим подамо вам до вѣдомости, що наше Братство Св. Івана Христителя, устроює дня 2-го Червня, то є в Суботу, в "Hibernian Hall" корнер John і Front улиці великий Баль на котрий Вас усіх так місцевих, як і в околици запрошуємо.

Стефан Ключка, секретар.

12-го с. м. вѣдбувъ ся въ Винипегу въ Канадѣ вечерокъ зѣ спѣвами, деклараціями и промовами. Загально подобала ся гра на скрипкахъ и соловый спѣвъ Петра Угрияюка. Вечерокъ вѣдбувъ ся заходомъ рускихъ учениковъ Манітобской колегії.

Вѣдвѣчальнымъ редакторомъ „Правды“ ставъ о. Обухкевичъ зъ Олифанту, Па.

Въ Понедѣлокъ начне свои засѣдана въ Вилксбері, Па. Конвенція „Соединенія“, найбільшой руской організації въ Америцѣ. Витакучи зѣбраныхъ делегатѣвъ и урядниковъ сей організації бажаємъ, щобъ ся організація стала справдѣ рускою и увѣличилась вже разъ зѣ словацко-мадарскихъ пеленокъ.

Дня 30. Мая с. р. вѣдбуде ся посвячене ново-побудованой рос. православної церкви и монастира коло South Сапаан, Ра. недалеко Мейфілдъ. Торжество посвяченія вѣдбуде ся въ присутности архиепископа Тихона.

Въ Рассаіс, N. J. прийшло минувшого тыжня до завазтой бійки мѣжъ страйкуючими италійскими ро-

ботниками и полицією и чотирохъ робѣтниковъ зѣ стало пострѣленихъ а кѣлька полицменѣвъ тяжше або лекше покалѣченихъ. Поліція арештувала 32 страйкарѣвъ.

Въ Waterbury, Conn. выбухъ страйкъ будѣвляныхъ робѣтниковъ, що зажадали выдаленія вѣдъ роботы усѣхъ робѣтниковъ, що не належать до юнія. Компаністы опирають ся сему жаданю. Вѣсь будѣвляный рухъ, який теперъ съ весною розпочавъ ся въ Waterbury — уставъ.

1000 италійскихъ робѣтниковъ въ Greenwіch, Conn. и околици застрайкувало въ цѣли выборенія большой денной платы. Страйкарѣ обходятъ походами дооколичныи плейзы де працюють Италіане и втягають усѣхъ до страйку.

Въ Pueblo, Cal. прийшло недавно до бійки мѣжъ страйкуючими робѣтниками фірмы Pueblo Smelter а помѣчками шерифа, въ котрой оденъ робѣтникъ зѣставъ забитый а двоухъ тяжко зранено. Такожъ зѣстало зраненыхъ кѣлька помѣчниковъ.

Въ Чикаго, Илл. застрайкувало 300 робѣтниковъ бучерняныхъ, котри робили въ 20 фірмахъ. Жадакють зменшенія робучого дня до 9 год. при дотеперѣшной платнѣ.

Загальный Союзъ робѣтничій въ Франції рѣшивъ розпочати съ двемъ 1-го червня с. р. загальный страйкъ въ цѣли выборенія 8 годинной денной праці. Надѣють ся, що больша половина робѣтниковъ поде за покликѣмъ Союза и тодѣ страйкъ стане ся загальнымъ, бо послѣ французскихъ законѣвъ меншѣсть робѣт-

никовъ мусить такожъ страйкувати, хочъ бы и не хотѣла, если большѣсть робѣтниковъ заявить ся за страйкомъ.

Усѣ соціалістичный послы въ италійскомъ парламентѣ зложили свои мандаты въ наслѣдокъ того, що парламентъ не хотѣвъ взяти подѣ обряды внесене соціалістичныхъ послѣвъ, щобъ заказати правительству уживати проти страйкуючихъ робѣтниковъ полицію и войска. Складаючи свои посольскыи мандаты, послы выдали вѣдзову до робѣтниковъ, въ котрой выяснили имъ свое поступоване и вѣзвали усѣхъ до загального страйку. Вѣсь робѣтничій организациі приняли однодушнѣю заяву робѣтничихъ послѣвъ и въ всѣхъ мѣстахъ италійскихъ розпочавъ ся страйкъ. Въ Медиоланѣ устала усяка комуникація, часописы перестали выходити, а усѣ фабрики и склады позамы канс.

Наибольшій газовый моторъ зѣставъ умѣщенный сими днями въ фабрицѣ стали Edgog Thompson Steel Works въ Braddock, Pa. Моторъ той е на 85 стѣпъ довгий, 88 стѣпъ широкий и мае силу 4 тыс. коней.

Минувшого тыжня лучила ся въ Бриджпортъ. Кон. експлозія въ чотирохъ великихъ магазинахъ пороху. Эксплозія була такъ сильна, що не лише всѣ сусѣдныи дома зѣстали збурены, але на далеку просторѣ докола повывѣтали зъ вѣконъ шибы. Эксплозію було чути ажъ до Ривергедъ, Л. Ай., Гринпортъ, Л. Ай., Нью Гевенъ, Конн., Істпортъ, Л. Ай. Всюды здавалосьъ що се новый землетрусъ, люде повывѣгали пострашенныи на улицы и почали летѣти на ослѣпъ, щобъ ратувати себе передъ уроеною грозѣю смерти. Эксплодувало 5 тысячъ фунтовъ пороху.

Въ Springfield, O. лучила ся въ фабрицѣ пороху експлозія и цѣла фабрика вылетѣла въ воздухъ. Пять особѣвъ зѣстало убитыхъ а страшене було такъ сильне что думано, что се землетрусъ.

Нью йорскій асекураційный товариства вѣдъ огню ухвалили, зѣ згляду на катастрофу въ Сан Франсіско, при котрой понесли величезныи страты, подвысшити асекураційныи раты о 10 до 25 проц. а своимъ агентамъ знизити платню о 10 проц. Англійскій знова товариства, рѣшили платити вѣд-

пководане своимъ кліентамъ въ Санъ Франсіско лише за тѣ дома, що згорѣли, а за тѣ дома, що ихъ жовнѣры высадили въ воздухъ динамітомъ, чтобы здержати дальше розширѣване ся огня — рѣшили нѣчого не платити.

Коло Ванкуверъ въ Канадѣ здержали розбѣшаки послѣдшій поѣздъ Кенедіенъ Пасифікъ и змусили машинисту вѣдчѣпити вѣдъ osobowychъ вагонѣвъ почтовый вагонъ и вѣдѣхали зъ нимъ одну милю напередъ. Тамъ почали шукати за експресовыми пакунками, але ихъ не знайшли, бо тѣ пакунки були умѣщены въ иншѣмъ вагонѣ и они зъ нѣчимъ опустили почтовый вагонъ и зникли. Подорожнымъ не робили нѣякихъ пакостей.

Въ протягу мѣсяца Цвѣтня прибуло до рѣжныхъ приморскихъ портѣвъ Сполуч. Державъ больше якъ 150 тыс. емигрантовъ. Такъ высокаго числа не досягла емиграція въ жадномъ зъ попередныхъ роковъ въ мѣсяци Цвѣтня. Въ 1905 р. прибуло до Сполуч. Держ. въ Цвѣтня 137 тыс. а въ 1904 р. лише 91 тыс. Сильно зростае емиграція зъ Росіи. Въ минувшѣмъ мѣсяци прибуло зъ самой Росіи ажъ 30 тыс. емиг. коли въ 1904 р. въ Цвѣтню прибуло лише 19 тыс. За послѣднихъ шѣсть мѣсяцѣвъ (до 30 го Цвѣтня с. р.) прибуло до Сполуч. Державъ разомъ усѣхъ емигрантовъ 529 тыс. 955.

Бюро статистичне емиграційного департаменту въ Вашингтонѣ оголосило справоздане зъ емиграціи за 1905 р., въ котромъ подадо такожъ подѣль прибывшихъ емигрантовъ послѣ фаху, професіи. Зъ сего выказу показуєсь, что до Америки прибуло минувшого року лѣкарѣвъ: 193 зъ Англіи, 190 зъ Нѣмечины, 160 зъ Италіи, 64 зъ Скандинавіи а 96 жидѣвъ зъ рѣжныхъ державъ. Адвокатѣвъ 329, зъ чого наибольше приѣхало зъ Англіи, бо 144; зъ Франції приѣхало лише 46. Акторѣвъ приѣхало 1,157, музыкантовъ 1,525, зъ тихъ наибольше жидѣвъ, бо 342. Учителѣвъ — 2,256; архитекторѣвъ — 545; священниковъ — 1,459; инженерѣвъ 1,598; малярѣвъ — 819, а „хиньскихъ музыкантовъ“ — 14.

Англійскій корабель „Anglo-Peruvian“ що выпливъ зъ Shields до Philadelphia натрафивъ на атлантѣкомъ океанѣ на ледову

гору и розбивъ ся. На щасте найшовъ ся недалекъ корабель „Mohawk“ и забравъ въ часъ на свой покладъ усѣхъ подорожныхъ. Взагалѣ, подорожній, що приѣзжаютъ теперъ зъ Европы до Америки, оповѣдають, что теперъ, зъ настанемъ весны, плыве по атлантѣкомъ океанѣ много ледовыхъ горъ, які дуже утруднюють подорожъ моремъ.

Подчасъ великой бурѣ на Пѣвпѣчнѣмъ мори, затонули три рыбацкыи нѣмецкыи кораблѣ а зъ ними и усѣ 73 рыбаковъ.

Велику сензацию выкликала ухвала суду присяжныхъ повѣту Софолкъ въ стейтѣ ньюйорскомъ, котроу рѣшено вѣзвати всѣхъ членѣвъ сойму и сенату ньюйорского стейту передъ судъ за побиране кабарѣвъ. Державный прокураторъ предложивъ такъ сильныи доказы на перекупство послѣвъ ньюйорского стейту, что судъ рѣшивъ усѣхъ ихъ переслухати. Слѣдство яке мае ся сейчасъ розпочати буде одинокимъ задля своей невзычайности въ свѣтѣ. То го ще навѣтъ въ Америцѣ не було. Передъ судіями стане 240 послѣвъ и 40 сенаторѣвъ.

Звѣры въ людѣкой подѣбѣ, офицеры російскыи Ждановъ и Абрамовъ, що, якъ то мы вже писали давнѣйше, такъ немилосердно, по звѣрски знущали ся надъ російскою революціонеркою Спирідоновоу — зѣстали уже укараны, але не судомъ, бо судъ (войсковой) ихъ увѣльнявъ, а самими революціонерами. Абрамова убили революціонеры въ Бѣлѣхѣбску а Жданова въ Тамбовѣ. Убийцѣвъ не зловлено.

Въ Москвѣ выконано 6, с. м. атентатъ на звѣсного Дубасова, генералъ-губернатора московского, что въ рѣкахъ крови здусивъ послѣдну революцію въ Москвѣ. Кинено на него бомбу, котра зранила его тяжко въ ногу и голову. Рѣвножъ убито бомбоу губернаторѣвъ въ Катеринославѣ и Елизабетполѣ.

Въ самъ день 1-го російского мая с. р. убито въ варштатахъ петербурской адмираліи адмирала Кузьмича. Того власне дня, коли подчиненныи ему робѣтники въ петербурскомъ военномъ портѣ, хотѣли зъ рѣшта своими товарищами-робѣтниками петербурскии святкувати 1 май, прийшовъ до варштатовъ адмиралъ Кузьмичъ и остро за-

казавъ имъ брати участь въ святкованю. Та скоро лише Кузьмичъ выйшовъ зъ варштату, дѣгнавъ его на подвѣрѣ оденъ робѣтникъ и штилетомъ заколовъ. Мѣстн ка не зловлено.

Въ Петербургѣ вѣдбувае ся теперъ военный судъ надъ портъ-артурскимъ „героемъ“ Штеслемъ, що якъ звѣсно, зъ цѣлоу своею крѣпостною залогоу подѣдавъ ся бувъ Японцямъ. Въ томъ процесѣ зѣзнали свѣдѣки, что генералъ Фокъ, вѣдѣдавъ Японцямъ, на приказъ „героя“ Штесля, найважнѣйшій позиція безъ битвы и черезъ те дѣстались въ руки Японцѣвъ всѣ большыи склады провіантуры. За капітуляцією Портъ-Артурѣ было лише чотирехъ высшихъ офицѣровъ а рѣшта — 14, були проти капітуляціи. Важне ту ще й те, что Штесель капітульовавъ помимо заповненъ рѣшта генералѣвъ, что пороху, амуниціи и живности выстарчить еще что найменше на оденъ мѣсяць. Коли по капітуляціи російскій гарнизонъ опускавъ Портъ-Артуръ, не позволивъ Штеселю забирати своимъ жовнѣрамъ ихъ рѣчи зъ собою, за те вымовивъ собѣ у Японцѣвъ, что тѣ перевезли на корабель увѣсь его маєтокъ, что змѣстивъ ся ледви на 40 возахъ. Сего „героя“ Штесля, обдарувавъ, якъ звѣсно, царъ найвысшимъ ордеромъ.

Російскыи часописы подають, что подчасъ битвы подѣ Шапехѣ лишено усѣхъ раненыхъ на полю безъ нѣякой помощи и усѣхъ ихъ пожерли псы. А подѣ Сандеу 1,200 раненыхъ уложено на снѣгу при желѣзничныхъ торѣвъ вычѣкуваню на тренѣ, что мавъ ихъ забрати — але тренѣ не надѣйшовъ и всѣ раненыи въ числѣ 1,200 при страшномъ морозѣ замерзли...

Дякъ зъ добрымъ тенорывымъ голосомъ, добрыми свѣдоцтвами, може вчити хоральному спѣву, шукае мѣсяца. Голоситъ до ред. „Свободы“ SVOBODA. Box 353, Scranton,

ПОДЯКА.

Всѣмъ жертводателямъ, що жертвовали на церковъ в Прислѣпѣ, в Галичинѣ, складѣ сердечне Спаси біг! Гроші в сумѣ \$76.75 зѣстали высланы на руки Марка Крайняка.

Монесен, Па., Май 13, '06
Яким Цимбала,
Василь Крайняк,
колектори.

84

Де е?

Андрій Гошко в села Граб, повѣтъ Жайгород, в Галичинѣ, напъ аголосить, ся по депотиватъ пересланныи зъ краю на нашъ руки до „Banking House A. Chromowski and Co. 339 East 20 St. New York City.“

А. Жовак.

Перший день заробітку в Канаді.

Було се на весну в однім з тих днів, коли то найбільше людей їде на роботу.

Сонце що лише показалося, і ogrівало злегка своїми лучами іней по улицах Вінніпегу, як ми — може з двайцять чоловік, очікували агента, що позалисував нас на роботу до Онтерії і саме тепер мав нас виводити на „трєн“. Стоячи у купці постукували ми задля морозу нґаами об третуар і мовчки ждали приходу агента. Час скучно минав. Та от — „Ог онде, відай він!“ — озавсь оден прориваючи мовчанку. Всі вдивились вперед себе — „Ні, се не він“ — озавсь другий. „Алеж він — перечивсь тамтой — я його поході пі-н-ю“.

Дійсно — се був агент. Він зблизився до нас і привітав нас словами: „Гуд морнінг!“ Ми відповіли.

„Коман!“ скрикнув він тоді і махнув до себе рукою. Ми всі зірвалися, кождий накинув на плечі свій тлумак і ми потяглися шнурком за ним на дві рець же лізничі С. N. R.

Поїзд вже був готовий до відїзду і ми, скоро лише прийшли, походили до вагону. Тепле повітря вдарило на нас і ми тоді почали весело розбігатися по вагоні і вишукувати місця. Не всіли ще порозміщуватися, як почули дзвінок — локомотива шарпнула і вагони поступово почали рухати з місця. За хвилию цілий поїзд вже летів. Наші очі звертались в обі сторони вагону, і любо було нам дивитися як доми мигали перед нашими очима. Та далі й не стало їх. Ми вїхали на широкий степ порослий д्रो-тяною сухою травою і корчами срібної лози. Кождий з нас дивився ще і летів разом з тими преріями, та не міг надивитися природі та тій чудній рівнині. Де-неде злетить стадо чорних шпаків, та наполохавшись стоном машини та гуркотом вагонів, знов в друге місце сяде. Там знова видніє фермерська хата, оддалік від неї стоїть худоба стадом, а там фермер коником переїздить, везучи якісь баньки на візку, мабуть щось на двірець. А желізничя летить і всьо то минає, лише здаєсь того степу не мине... Корців ліз ставало чимраз більше, а далі — я поглянув на перед, і передомною показалося довге пасмо темряви. Се був ліс.

Сонце вже завершило з полудня і ми вїхали в малий лісок, що чим далі ставав що раз більший, аж вкінці вїхали в величезний непроходимий — праліс Он-тарії. „Трен“ минав чимраз більші горби і скали, порослі шпильковим лісом, а рівнини вже й недобачити! Тут і иньшим духом повіяло на нас — на „грінорів“. Кождий зі здивованими очима споглядав на віковий праліс — який так страшно виглядав для нас і таким самітним та глухим видавався нам — без жадного життя!

— Дивне, який страшний сей ліс... та й кінця нема! озавсь нараз прориваючи тишину оден з товариства.

Я оглянув ся — дрозучий голос і сумне, бліде лице того, що озався ся якось дивно мене врушило, а до того ще і той ліс і ті скали... Я здригнув ся. — Мене зікрала охота розбалакатися з тим чоловіком. Я бачив — він немало мусів терпіти і не одно перебув — ту тяжку школу життя, яку неодному з нас Русинів в Галичині приходилося від малку переходити в — панських добрах межі кіньми, волами, в опіці панських вельмож...

Вже недалеко було до вечера, сонце нахилилося до заходу, а червона луна розлявшись по поверхні шпилькового ліса і вершків гір, надавала поетичний вид пралісови... „Трен“ то вививав ся помежи гори як гадюка, то знов звертався просто, а де було треба, то й відпочивав. Тоді ми нетерпеливились — нам хотілось, щоб він як найскорше минав ті гори та скали, і не ставав аж на місци.

Вже смеркалось, сонце прощало і ще якийсь час визирало промінисте із за горизонту, а далі й пропало десь за лісом. Ставало чимраз темнійше. Служачий засвітив лампи, і я, що не міг подивляти природу, звернув ся до того чоловіка, з котрим мене збирала охота заізнатися, пересів ся до него і почав розпитувати: з котрого повіту, як звесь і т. д.

— Я із Борщівського повіту — почав він загикуючи потрохи. Називаю си Никола Бохонець. Служив у нашого пана в нашім селі — небіщик уже, дайму Боже царство... Від малку служив — набідив си чоловік... Най не кажу, що ненабідив си — тай заслужив си, що до Канади приїхав ще бідити. Та бовже і здоровля нема... гостець, лупають кости, спати не мож, тай така біда. Тай і не старий я, лиш би жити та тішитись. Вітисли з мене здоровлі — прощення не мали би! Сиротина я, круглий сирота, ні тата, ні мами, ні брата, ні сестри, лиш добрі людоньки опікували си мнов, та пожалували. Ще памітаю свого небіщика нені, так як си дивлю на них, як лежали на катафальку...

Миколі потекли сльози по його молодому та вже поморщеному лицю.

— Як поховали нені, то узяв мене сусід на вішок. Добрий був чоловік, вже старий був, так як си дивлю на него, дай му Боже царство. Два роки був у него, нас йому козу, бо не мав більше худоби, бо бідний був... Як небіщик умер, том пішов до пана просити ся на службу — було ми тоді дванайцять літ. Тай дав мені пан службу — пасти телята. Зачавім робити на себе, за одержу тай харч. Відтак дали мене до волів. Там був волівцем до ситирунку. Вже був парубком, але мене не приймали, бом був нездалий — всі три класи не приймали. Відтак я си оженив, взяв хату і кавалок города зо жінок, і так ми зачели жити: я на роки а вона на дни в пана. І ще й тримали маму стару, тай таки і вона робила доки була годна. Я приймаком був у них, що таки правда. В два роки найшла си дитина, а тепер, коби здорові, лишив четверо дома. Правда, що вже не мають хати — та може я ще зароблю, то будуть мати. Лишивім у комірні, і за пек ринцких наймив на цілий рік, на відробок...

Микола нараз ту урвав, задумав ся хвилику і нараз встав і вийшов з вагона. Їго душа була неспокоїна.

Ніч була зоряна, а ясно плямистий місяць вири-нав з поза ліса і своїми дрібними проміннями надавав чаруючий вид пралісови. І я аздумав ся. Нараз поїзд засвистав а в вагон вийшов кондуктор і сказав, щоб ми збирались. Зробилась метушня, а не минуло й 10 минут, як гальми заскрипіли і вагони фальово; вдарившись оден до другого, станули.

Нам сказано, щоб ми злазили; якийсь Англик махнув до нас ліхтарнею і повів нас за собою. Ми йшли за ним. Не тревало може пів години і ми ста-нули коло „цельти“, де вже ждали на нас ліжка в по-верхи. Англик казав нам лягати і відійшов. Ми всі поклались. Я ліг побіч Миколи. Всі лежали мовчки — деякі зараз же позасипляли. Лише Микола і я не могли якось заснути. По хвилині Микола звернув ся до мене:

— Не знав чи є тут хто з наших людей?

Я не знав, не зауважав сего підчас дороги. Розмова знов урвалася. Але ми оба таки не могли заснути.

Вже свитало. Та я ще не думав вставати, як Ми-кола мене торкнув і шепнув: вставайте! вже день.

Так, вже день, вже й якийсь Англик прийшов, та став будити. Я схопив ся чим мерщій і почав збирати ся. Другі вже кінчили молитись і пішли свідати. По хвилюці пішов і я за ними. Ми свідали і тоді я почав розглядати ся по лицах зібраних коло свіданку. І я зауважав, що опріч одного, з котрого по фізіогномії було пізнати, що він Русин, і видно — якась горда душа і не грінор, всі решта були Ан-гличане. Може і не були Англики, але по англійски балакали.

Свіданок скінчив ся. Ми повиходили на двір і знова ждали. Та за хвилику приходять той Англик, що нас припровадив зі стадії і відразу звернув ся до того, як я зауважав, гордого Русина і почав з ним щось балакати. Та по хвилі відійшов — а той гор-дий Русин звернув ся до нас і розказуючим голосом сказав:

— Збирайте свої пакунки і кладіть на фіру — ось ту. Поїдем десік миль в відсів.

Ми були вже готові.

Сонце пригрівало жарко; теплий вітрець розпо-сив запах соснового ліса і ми чули як з кождою хвилиною ми відсвіжувались. А наш табір посував ся поволи крутою дорогою помежи лісистої гори. Ми всі йшли піхстою за двома возами наладованими ріж-ними товарами. Вози посувались поволи на перед, то підскакували, то знов нагло впадали в ями. Я йшов з Миколою, а попереду нас йшов той гордий. І раз враз озирався і здавалось надслухував нашу розмову. Нараз пристанув і озавсь до нас:

— Ви давно приїхали?

— Вже місяць — каже Микола.

— А я пів року — відізвав ся я.

— О! то ви ще „грінори“, ой сараки ви... А з котрого повіту?

— Борщівського.

— Як вас кликають?

— Мене Микола.

— А вас як? питаю я.

— Я „Майк“ Шмід. Я ту форманом. А ти — як? Я назвав себе.

Гордий хотів ще щось говорити, та ту закликав его Англик, що нас вів — відай бас, і він пішов до него.

Вже мало бути незадовго полудне, і перед нами очима забілілась „тента“. Сонце парило до нестя-ми, піт лив ся кождому цюрком, а коні під своїми тягарами сопіли, як міхи.

Незадовго станули ми вже на місци. Всьо заста-ли ми готове, і ліжка і столи і крісла. Був кухар і ще щось кількох Англиків, що поприходили на обід. Як пообідали ми, то порозміщувались попід смерічки в холоді і стали відпочивати. Та от приходить „Майк“ і каже:

— Нині до р зоти не підемо, бо ще нема всего готового і таки помучилися си; аж завтра, скоро день так до роботи.

Ми спокійно дожидали того часу і лежучи так під смереками перебули там ціле пополудне.

По вечери повиходили пройтись — і подивлялись то чудацькі скали, то голубе небо, аж нарешті як ста-ло нам всего до волі, повернули до шатрів, порозба-рались і полягали спати.

Рано ще сонце не всіло показатися, як ми уже усі були на ногах, а поснідавши, позабирали начинє: желізні дрючки, молоти, тачки і т. п., а відтак і по-тягли за „босом“ на місце праці.

Сонце таки не показувалося. День був хмарний і парний. А всім нам на душі було якось якби трі-вовно, особливо та скала, до котрої ми зближали ся, порозвалювана, порозстрілювана, робила на всіх нас пригноблююче вражінє. Микола поступав позаду, а похнюпивши в долину голову, мабуть передумував немало о жінці і дітях, що то він дасть їм поміч, а поки-що покинув без жадної опіки. Я пристанув хвилику, щоб зрівнатися з ним.

— Ну і що? Зачнемо зараз робити, відзиваюся.

— Та зачнемо — але бож так щось тяжко на сер-ци — здає ся мені, що пукне — щось так дуже тужно.

— Ет, що там тужати, потішаю — якось то бу-де Миколо!

— Та дай Боже! Але — мені щось серце ві ує. Так було ми ще в краю, як мене мали коні по-бити...

Ми прийшли на місце. „Майк“ зачав розпоряджу-вати, там кілька поставив з молотами, щоб розбивали каміне, там кількох знов, щоб носили, тих знова до тачок а Миколу і мене поставив важити каміне, і сам з нами, показує нам і помагає...

Почав ся тупіт молотів, лускіт каміня і бренькіт желізних дрючків... Микола звивав ся, хотий нескла-дно. „Майк“ підганяв. Я поступив ся пару кроків на бік — та тут же счинилося щось страшного. Брила скали зсуваєсь і в одну мить привалює „Майка“ і Миколу. Я обернув ся тай не вздрів вже за собою обох, лише Миколову голову з виваленими на верха очима... Счинив ся крик, люди позбігались і зачали добувати. В пару годин видобули, та неживих, поторо-щених. Миколу поторощило цілого, лише голову цілу лишило, що скала не засягла, а „Майка“ формана так нещасно зім'яло, що й не було його пізнати. Трупні занесли ми до цельти і порозбігались — до роботи вже ніхто не йшов.

На другий день Миколу і Майка ми поховали під горбом коло тої самої скали, а на могилі поклали два хрести — і пішли далі до роботи.

І робили ми, а Миколові очі усе стояли мені пе-ред очима, страшні великі очі, під брилою скали...

Так перейшов мені перший день заробітку в Ка-наді.

Хто ме переїздити дорогою із Вінніпег до Форт Вилем, то під горою зобачить два хрести. Нехай зга-дає нещасних Миколу і „Майка“...

Боюсь проспать.

(Сонет)

Боюсь проспать великий час життя,
І проминуть найкращий дар природи,
І не знатъ в житю добра й свободи,
Боюсь згубить дарма сьвяті чуття.

Боюсь дарма на сьвітї я прожить,
І зникнуть геть без чести і без слави,
Ляка мене кінець борби кривавий,
І голову бою ся положить...

Душа бажа і правди і привіту
І лине геть розпучлива по сьвітю,
І знов назад вертаєть ся сумна.

Я хочу все на сьвітї сам узнати;
Добро ясне і всіх людей кохати,
І келих свій життьовий випити до дна.

Олекса Коваленко.

Проекты.

Підъ розвагу IX. Голов. Конвенції „Р. Н. Союза“.

I.

Trenton, N. J.

Братство св. Йоана Кр. вѣдд. 121. Р. Н. Союза пред-кладає отсімъ такй внесе-ня на IX. Головну Конвен-цію Р. Н. Союза, що має вѣдбути ся д. 25 юнія с. р. въ Scranton, Pa.

1) Посмертне, котре до сего часу въ Р. Н. Союзѣ вносило \$600. підвишити на \$800 и вѣдповѣдно до сего

покласти высту мѣсячну вплату, и установити роз-метъ.

2) Вступне, котре до се-го часу вносило \$5.00. зни-зити на \$4.00.

3) Членъ котрый присту-пить до Р. Н. Союза въ ча-сѣ беременности его жены, а жена по пологахъ то та-кому новому членови нале-жить лише тоді виплатити посмертне по женѣ, если вѣнъ що найменше тримѣ-сячѣ до смерти жены, бузъ членомъ „Союза“.

Если тѣ внесеня будутъ ухвалені Вп. П. Делегатами

на наближаючої ся Конвенції то певно Р. Н. Союз достане багато більше членів, як до сего часу, бо багато людей говорять, що раднйше будуть більше платити, щоби лаше було высте посмертне. Тож просимо Вп. П. Делегатів застановити ся надь тими внесеннями.

За Урядь Брацтва
Дубчак Василь, предс.,
Паславскій Іван, секр.

II.
З нагоди зближаючої ся Конвенції „Р. Н. Союзу“ подаємо під розвазу делегатам, що мають взяти в ній участь, сльдіуючу гадку. Письля приписів статута, кождий член „Союзу“ е обовязаний платити конвенційне. Чинну участь в Конвенції можуть мати лише делегати, а радше товариства, котрі суть заступлені через сих відпоручників. Колиж однак товариство не має вимаганого числа членів, тратить право до підношеня яких небудь замітів або ставленя внесків. Се виходить на некористь „Союзу“ і товариств, а таких дрібненьких товариств, що не мають права бути заступленими на Конвенції, е дуже много. Щоби дати нагоду і сій великій части членів висказати свої бажаня, видає ся нам потрібною одна зміна в постановах статутів „Союзу“, а іменно, щоби від товариств, котрі не мають повних 30 членів і не можуть вислати делегатів на Конвенції письма і увзгляднювати їх так само, як внески членів присутних; або, щоби статут дозволяв двом товариствам вислати спільного заступника, і то на кошт „Союзу“.

Бсльж однак дотеперішній припис мав би остати незмінним, то „Р. Н. Союз“ не повинен стягати конвенційного від членів не заступлених.

А. К.

III.
Бофало, Н. Й.
Наближаєсь Конвенція Р. Н. Союзу, а зі всіх сторін Америки засилають члени Р. Н. С. проекти і проести, тож і я, як член Союзу хочу дещо написати в тій справі. Мій проект е такий:

1) Посмертне має бути таке як до сего часу, то значить за мужа 600 доларів а за жену 300.

2) Вкладка місячна має бути знижена — замість 70 цнт. лише 50 цнт. а на посмертне і інші случаи має бути заведений розметь.

3) Члени до 20 літ життя, щохотіли ба приступити до Р. Н. С. мають бути звільнені від плаченя вступного.

4) Конвенція Р. Н. С. має відбувати ся що 3 літа, або й чотири літа, і то в тих стеях, в котрих е найбільше відділів Р. Н. Союзу, як прим. Нью-Йоркскій стейт, Пенсилвенія, Нью-Джерсі, Конектікут і т. д.

Стефан Мигаль, член Р. Н. С.

IV.
Desloge, Mo.
Наше Вратство св. Й.

Хрест. вóдд. 50 Р. Н. Союзу, въ Desloge, Mo. подає подь ухвалу ч. делегатамъ на гол. Конвенції Р. Н. Союзу слѣдуючій внесення:

1) Щобы кождый ново приступаючій членъ достававъ за 25 цнт. разомъ зъ грамотою статутъ „Союзу“, понеже теперь много членовъ немає статутовъ и то причинає много труда мѣсцевымъ урядникамъ.

2) Щобы наша організація Р. Н. С. выдавала календарѣ бесплатно въ мѣсяцю Децембру каждого року.

Теодоръ Мѣйфѣлѣ, предс.,
Теод. Ревакъ, секретарь.

V.
Вправдѣ я не е членомъ Союзу, (бо до всіхъ організацій не могу належати а мушу робити, такъ якъ мене стати), але помимо сего бажая Союзови якъ найлѣпшого розвою и тому подаю подь розвагу делегатовъ Конвенції Союзу одень проектъ.

Дуже менѣ прикро, що тутъ въ Америцѣ такъ поневѣряють робѣтниковъ, стрѣляють ихъ и т. п. а особливо нашихъ та другихъ имігрантовъ. Причина тому така, що нема кому за нами обстатти. Не маємо своихъ нѣ урядниковъ, нѣ лорѣвъ, нѣ конгресменовъ, словомъ нѣкого хто бы за нами сказавъ добре слово. Коли прийдуть выборы, то кождый кандидатъ обѣцяє намъ горы и доли, обѣцяє, що буде стояти за робѣтнымъ народомъ, але скоро по выборахъ, ого, вже вѣнь та чоловіче не знає, але тримає зъ компаністами.

Якже на се порадити? Порадити легко. Маємо мы тутъ кілька рускихъ організацій, котрі вже досыть великі. Організація ти не мають доси мѣжъ собою жаднои лучности а густо часто еще одна зъ другою сварить ся. А сего не потреба. Намъ треба не сварити а лучности въ дѣланю и згоды. Чи не лѣпшебы було, еслибы ти нашій організації выбрали на Конвенції зъ помѣжъ себе делегатѣвъ и урядниковъ и ти делегаты и урядники усѣхъ рускихъ організацій зойшлись разомъ а ухвалили, абы кождый членъ кождои організації плативъ рѣчно 50 центовъ на народній цѣли! Я певный, що всѣ члены присталибы на тое, еслибы только делегаты и урядники згодились. Крімъ того тихъ 50 центовъ на рѣчъ певно згодились бы платити и ти люди, що до організацій не належать и зъ того зобраблалась бы велика сума.

За ти грошѣ моглибы мы поставити Велику Школу, записати еѣ на всѣхъ організацій и въ той школѣ учить способныхъ рускихъ дѣтей на адвокатѣвъ, докторѣвъ, ремѣсниковъ и т. п. а способныхъ до того вже тутъ вихованыхъ е досыть. И осьъ якъ бы ти нашій люди выйшли въ свѣтъ, то постоили бы за ними, вѣдомились о нашій права.

Мы моглибы ихъ выбирати на всякій уряды а може бы

и до конгресу котрый доставъ ся.

Доки сего не буде, доки мы сами не виховаемъ собою тутъ руско-американскіи интелігенціи, доси мы все будемъ послѣдній и кождый буде насъ кривдити.

Запобѣчи сему, може спѣльна праця всѣхъ нашихъ організацій. Тогдѣ и ти нашій організації будутъ мати большу заслугу, бо такъ якъ днесъ, то лише посмертне и запомаги выплачуютъ.

Ось який мѣй проектъ. Сподѣюсь, що Конвенція нашихъ організацій застановлять ся надъ нимъ и порѣшать его въ прихильный способъ.

Яковъ Брода.

Дописи.

3 Carnegie, Pa.
Кому що назначено, то его не мине.

Комуś навіть в церкві зачалась привиджувати клітка, а в газеті написали, що і справді так е, — опісля заперечено. Та хтоб був надів ся, що і привид може сповнитися. Один член О. Р. Б. з „вдоволенієм і по правдиво руски“ съвяткуючи 13 мая неділю съвѣду в гавзі і весіле поправляючи, такой з кліткою стрінув ся і то не сам, але з 18 иньшими, і то не в церкві, але в лакопі. — Ані на церков, ані на Фонд Б. для братів в старім краю цента не було, але за ланцюшкову і кліткову парадую то газда і „честні“ гості з того одного лише гавзу над \$250.00 у скваера заплатили на славу „руско-сти“. От на що „правдиво і щиро-русскіи“ патріоти жертви складають, що самі себе вихваляють, а з добрих людей собі кпять або понижують. — У них лише в келішку побожність і мудрість, а все проче суєта. (чл. О. Р. Б. С. Стеранка, газда, свою пасербицю віддавав, цілу неділю викрикали, поліцай 3 рази напоянав, не помагало, тож в кінці і газду і молодого і всіх гостей, що не встигли утечи, до лакопу забрали. Другого дня скваер засудив газду на \$23.51 а прочих по \$12.50 на голову.)

Русин.

Tanawanda, N. Y.
Остерігаю Вас люди перед „камратами“, що то причіпляють ся до чоловіка як буцім то приятелі, а як витягнуть з вас гроші, то зникають як камфора. Такий то „приятель“ був тепер у нас в Танаванді — М. Н. з повіту горлицкого, що прийшов до Танаванди з Пенсилвенії шукати, як казав, за роботою. Правду сказати, то в Танаванді роботу кождий тепер може дістати хто лиш хоче робити. І сей наш приятель також зараз роботу дістав, але щож з того, коли йому робота не в голові. Бо як прийшов з роботи, то лише ходив від одного знакомого до другого і крутив якби від другого грошей діврати, бо мовляв, треба ми тое ку-

пяти, то там заплатити, а на пейду, каже, віддам. Але як прийшла пейда, то він вже до них не заглянув, а ішов до сал-ну. бо му в кешени черкало, та й до дому вже не ішов, бо салоніста его переночував. А як на другий день прийшов домів, то й до роботи не пішов, бо, каже, ему бос дав „лей оф“ на пару днів, то так і прогайнував пару днів. А вечерами, то знова лише кождого просив, щоби ему грошей позичив. Але коли якось не всі хотіли ему жичити, то задумав инший бизнес і як его газда трохи собі підпив, то він пішов до его руму і, кажуть, що хотів дійти до куфра, але газда почув, та тоді він втік до свого руму, але го за тое газда посварив. То він пішов від него а шмати лишив, та пішов на другий борд і знова просив, щоби му грошей позичити, що піде першому газді заплатити за борд і шмате вже собі возьме. Але як грошей позичив, то на другий день як пішов, то й до нині его ніхто в Танаванді не видить а довги вікому не вернув а й шторникови не заплатив.

Тож упоминаю всіх Русинів, щоби не приставали з такими товаришами, а той „камрат“ нехай поправит ся, бо з Пенсилвенії дуже не гарні поголоски за ним ходять. Та я вже не хочу про се писати.

Іван Гайдош.

3 Montrenl, Canada.
В Монтреалі 5 мая с. р. відбув ся баль руско-української молодежи. Були там і Поляки. Усі дуже весело забавлялись; гості розійшлись домів аж над раном. Тикети продавали по 75 ц. Доходу чистого було \$10 з чого назначено \$5 на Фонд Боевий \$2 на Народний Фонд \$3 дістало Тов. „Опіка Переселенців“.

За Комітет
В. Анастасіевскій.

3 Олифант, Па.
„Хвали мене ротику, бо ти розідрі“.

Вже видав ніхто не потрафить так хвалити ся, як православні батюшки. Посльідні числа „Православною Вѣстника“ і „Свѣта“ переповнені хвалюбою для батюшки протоерея Хотовицкого, з нагоди его десятилітнього ювілею поповіства. Хвалять его Москалі по під небеса і за що? Що він такого доброго зробив для Русинів в Америці? Він з роду Українець, що він доброго зробив для Українців? А може що доброго для Москалів зробив? Правда, через десять літ брав московскі рублі. А що доброго зробив для православної місії, що его так величають: кілька парохій зорганізував? кілька брацтв? кілька шкіл заложив? кілька доларів офірував на народні цілі? Скажуть Москалі: побудував красний собор в Нью-Йорку. А я кажу, се не е заслугою о. протоерея. Невелика заслуга побудувати собор за гроші, які батюшка-пар-

присилає, здерті з бідного народа. Межи нашими уніяткими съвященниками, котрих в календарі „Свѣта“ назвали „еретиками“ е такі, що по кількадесять літ трудять ся в краю і ту в Америці не мало, а однак таких славословій собі не събивають. Аж не добре робить ся, читаючи такі сакмохвальби.

В нашій сусідній парафії Меїфїлд, стало ся велике нещасте. О еромонах Арсеній купали собі перед съвѣтами нові черевики, а що були малі і тісні, так як они люблять все пасівне, то надусили ім нагніток на носі і то якраз в той час, коли мусіли молитись по дванайцять годин денно. Ціла місія православна була в тревозі; порозсилали бумаги по брацтвах і парохіях, щоби молили ся за ногу о. еромонаха Арсенія. Але се не помагало. Нарешті кухарка впала на добру гадку. Нагріла води, укинула трохи соли і о. Арсеній вимочив добре обі ноги, і тепер завдяки тому лікарству, о. еромонах цілком здоров. Хтож ту мудрийший? Чи треба було робити таку тревогу!

Нечорнобро вець.

3 Сейр, Па.
Понеже майни закінчили страйк, то і у нас робота поправилась. Правда, що найбільше наші Русини роблять на колії, але від часу до часу можна дістати ся до кар-шапи. Два роки тому назад, як я приїхав з Манчестер до Сейр, то в кар-шапі робило лише двох Русинів, а тепер буде вже коло 40, і думаю, що й тепер ще хтоби прийшов, то мігби дістати роботу, але не від разу до шапи, лише на колії, а вже пізнійше міг би дістати ся до шапи. У нас Русинів найбільше е від Сянока і Ліська.

Гр. Ковалевич.

Зъ Лемківщини.
Якъ у насъ весна почала ся вѣдъ Недѣлѣ Цвѣтної, то погода була цѣлий два тижнѣ ажъ до Недѣлѣ Фтоминой. Часы были дуже горячі: худоба въ армѣ дуже слабowała за тіи часы; зъ великою горячки много волѣвъ по нашихъ

Болючі крижі і члени

тратять біль і штивність після кількоразового натерття

Д-ра Ріхтера

Нотвичним

Пейн Експелером

Фамілійне средство вживане по многихъ краяхъ якъ ліки проти Руматизму, Сіаткии, Болю в боці, Невралгій, Болю в горлі і грудяхъ, Болю голови і зубів.

Продають по всіхъ аптекахъ по 25 і по 50 центів.

F. AD. RICHTER & CO.

215 Pearl Str., New York.

горахъ змарнили ся. Бѣдній господарѣ повесели сграту на волахъ и мусѣли покуцати конѣ до роботи абы весну докінчити.

Теперь вѣдъ Недѣлѣ Фтоминой часы настали змѣняніи, хмарно и перепадає легкій дощъ. Богатій господарѣ вже кончать весну, а бѣдній теперъ доперва зачинають.

Озимини — пшеницѣ, жита, досыть красніи виглядають, дай Боже такъ и на дальшій часы. Худоба досыть здорога, особливо коровы и волы до роботи. Збѣже сего року досыть дешево. Пшениця менше якъ 2 зол. бушель, жито 3 кор., овесъ 2 кор. 40 гел., картоплѣ на американскій грошѣ 12 центовъ чверть (або бушель), масло кварта 1 кор. 60 гел., яйця на стару рахубу по дутку. Люде радѣ, тѣпять ся, особливо дѣтваци якъ имъ зазулька весело прикукує, — певно и американскій фармери, особливо рускій жичилысь собѣ, кобы и до нихъ завитала зазулька и розвеселила ихъ загорода та поля и луги.

А. Пыжъ.

Жертви на Р. Нар. Фонд в Америці.

На хрестинах у Андра Янчика зібрав Анд. Касич на руский народний фонд 2.35 дол.

Жертвовали слідуєчі:
Андрю Касич 50 цнт.; по 25 цнт.: Андрю Янчак, Дмитро Шута, Іван Яво, Анна Барна, Іван Ткачъ, Пітро Барна; Йосиф Гаврон 10 цнт.; по 5 цнт.: Анна Янчик, Марія Янчик, Зузанна Янчик, Юлія Янчик, Паїза Гулік.

о. Іван Велигорскій, секр.
25 Chestnut Str.
Yonkers, N. Y.

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученыхъ Державахъ, Канадѣ, Мексико и Полудневой Америцѣ.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешъ бути вылѣченный, я тебе вылѣчу лѣчу лишь муцинь. Що небудь тобѣ долагає скажи або напиши менѣ. Але и вылѣчую ихъ. Хоробы мѣхура и почки. Хоробы крови и шкѣры. Утрата памяти. Утрата мужескои силы. Утрата животности. Лѣчу безъ болю, не вдер- тверто.

Сли не можешъ бути вылѣченный, скажу тобѣ вѣ- рно.

Що року лѣчу тысячі людей. Роблю сотки операцій що мѣсяця. Вылѣчу тя дома, сли не можешъ прийти до мене.

Паштай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайдь або напиши до

DR. LEONARD LANDES,
85 140 E. 22nd St., New York, N. Y.

„SVOBODA“ (LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 209 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893



Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

Газетний лист для руского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходить по тыждню въ Четвергъ
и коштує:

Въ Америцѣ на 12 мѣсяцѣвъ... \$ 00
до старого краю на 12 мѣсяцѣвъ \$2.00
Въ Америцѣ на 6 мѣсяцѣвъ... \$1.00

Галичане можуть замовляти „Свободу“
черезъ Княгарню Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львівъ, а російскій Украинцѣ
черезъ Княгарню „Кіевскон Старини“
Безаківска 14, Кієвъ.

Оплачувати газету треба все-
гда зъ горы.

Грошъ треба посылати въ рѣдистриро-
ванѣмъ листѣ, або черезъ экспресовый, або
чекотный money order (монн ордеръ). Мо-
ney order, то є картонку, котру достанете
у почтара або агента на экспресовѣмъ
офисѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не
возьмѣмъ грошей достава.

Адресъ:

„SVOBODA“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Хто хоче, чтобы его адресъ змі-
няти мусѣть подати намъ, кромѣ
оного, такожъ свой старый адресъ.

Розважте добре.

Каждый хто бодай вѣдь
часу до часу переглядає
справоздане „Союза“ ба-
чить, що каса „Союза“ не
збѣльшаєсь, але стоить на
мѣсці.

Чомужъ се такъ? Причи-
на зовсѣмъ ясна. Члены
платять за мало до „Сою-
за“, число смертей чимразъ
збѣльшаєсь и тому каса
„Союза“ не може рости въ
гору, а сли и дальше такъ
буде, буде мусѣла навить
упадати.

Рѣчи се такъ ясны якъ
те, що два а два чотыри,
та на жалѣ большѣсть чле-
новъ ба навить делегатѣвъ,
що приѣзжаютъ на Конвен-
ци „Союза“, не хотѣть того
розумѣти. Майже всѣ чле-
ны хотѣлибъ, и делегаты
приходятъ на Конвенцію
зъ тѣмъ жадаємъ, абы якъ
найменче до „Союза“ пла-
тити а найбільше зъ него
брати. Та чи можливе се?
Щобы з чогось можъ бра-
ти треба впередъ туды
„щось“ вложити, а мы хо-
чемъ „щось“ брати не вло-
живши туды „нѣчого“.
Чижь не смѣшно?

Або зновъ здаєсь декому,
що якъ буде больше чле-
новъ въ „Союзѣ“, то „Со-
юзъ“ може знизити вклад-
ку а поднести посмертне и
запомогу. И се не можливе,
если мы не хочемо „Союза“
розбити, але хочемо, абы
„Союзъ“ истнувавъ и насъ
обеспечувавъ. Если въ
„Союзѣ“ больше членѣвъ,
то правда, що и больша
сума приходить до касы,

але за те е и большій роз-
хѣдъ, больше посмертныхъ
и иншихъ выдатковъ. Тому
знизжати вклады або под-
носити посмертного зовсѣмъ
не можна. Если „Союзъ“
має забезпечувати и выпла-
чувати посмертне не лише
по тихъ, що теперъ умира-
ють, але и по тихъ, що у-
мруть за 6, 10 або и 15
рокѣвъ, то треба, абы кож-
дый членъ тѣлько запла-
тивъ до „Союза“, абы гро-
шѣ нимъ вплаченъ (по
вѣдѣтвенню коштовъ адми-
ністраціи а доданку про-
центу) при его смерти да-
ли суму 600 долларѣвъ. И
накше неможливо. Каждый
мусѣть самъ платити на
обеспечене себе самого и
и если тѣ грошѣ, що явы
плачую на мое забезпечене
идуть на забезпечене дру-
гихъ, тодѣ коли я умру
грошей на мое посмертне
не стане. Та чи хочуть
члены „Союза“, абы и на
ихъ посмертне грошей не
стало? Певно нѣ. А если
нѣ, то повинны такъ роби-
ти, абы каждый плативъ на
свое посмертне а не на
другого, словомъ завести
такій порядокъ, який бы
поставивъ „Союзъ“ на
крѣпкихъ основахъ, такъ
щобы вѣнь могъ истнувати
не 10—12 рокѣвъ, але 50,
100 и больше.

И не треба намъ див-
итись на другі організації,
що они за таку або таку
суму тѣлько посмертного
выплачують, бо се не може
тревати довго. Тай „Со-
юзъ“ за 50 центѣвъ мѣсяч-
ного выплачувавъ \$500 по
смертного, а теперъ и 70
мѣсячного за мало. Чому?
— Во люде старѣють ся и
больше умирають, а чимъ
дальше тимъ больше бу-
дуть старѣти ся и больше
умирати. И намъ треба бу-
ти на се приготоваными
тимъ больше, що знаємо,
що многі англійскі орга-
нізації, що стояли на тихъ
пѣдставахъ, що „Союзъ“,
„Общество“ и другі — дав-
но погинули и принесли
своимъ членамъ не обеспе-
чене, але шкоду.

Що правда, то нашъ ру-
скій організації и взагалѣ
організації емігрантовъ не
могутъ такъ скоро упасти
якъ організації американь-
скій, бо многі члены на-
шихъ організації вертають
назадъ до краю, черезъ що
ихъ грошѣ остають въ ка-
сѣ и зъ нихъ выплачує ся
посмертний, але зъ того еще
не выходитъ, абы не зара-
дити лиху поки часъ, бо
еміграція вѣчно тревати не
буде и намъ, особливо
тимъ, що остають на все
въ Америцѣ, треба дивитись
напередъ, щобы не остати
на старѣсть, якъ „голый въ
терню“.

Найсправедливѣйше и
найрозумнѣйше булобы, а-
бы каждый членъ плативъ
до „Союза“ мѣсячне все
однаково, але пѣсля вѣку
свого. Значить, если хто
вступитъ до „Союза“ маю-
чи 20 рокѣвъ, повиненъ бы
платити все таке саме мѣ-
сячне якъ довго бувъ бы
членомъ „Союза“, але мен-
ше якъ той що має при-
вступѣ 21 рокѣвъ. Такий
порядокъ, одиноко разум-

ный, мають всѣ асекураціи
и тому они стоятъ добре,
мають мільоны и нѣколи
не можуть упасти, бо кож-
дый платитъ за себе. Але
треба знати, що они и у-
рядниковъ купу мають, чо-
го не годна мати така ор-
ганізація якъ „Союзъ“ або
котра небудь друга органи-
зація. Щожъ зъ того? Чи
малибъ мы задля сего оста-
вити старый, несправедли-
вый порядокъ и не стара-
тись бодай въ части напра-
вити лиха? Нѣ, мы повин-
ны и мусимо зробити поря-
докъ справедливимъ и ро-
зумнѣйшимъ, бодай о стѣль-
ко, о скѣлько се намъ мож-
ливо. А що оно можливе,
се не подлягає жадному
сумнѣвови, если члены
и делегаты „Союза“ ли-
ше крихѣтку схочуть за-
становитись и подбати о
будучнѣсть „Союза“.

Предкладаю такий про-
ектъ:

Щобы члены „Союза“ не
платили мѣсячно по 70 цен-
товъ якъ до теперъ, але
щобы каждый плативъ мѣ-
сячно черезъ цѣлый часъ
якъ довго належить до „Со-
юза“ стѣлько центѣвъ,
скѣлько має лѣтъ. Значить,
хто при вступѣ до „Сою-
за“ мавъ 24 рока, має все
платити лишь 24 центы
мѣсячного, хто мавъ при
вступѣ 35 рокѣвъ, має все
платити 35 центѣвъ мѣсяч-
ного, хто вступивъ маючи
45 лѣтъ, має платити по
45 центѣвъ на мѣсяць. Зъ
тихъ грошей оплачуєсь вся
адміністрація и запомоги въ
разѣ калѣцтва и т. п. а
решту, если яка зѣстане,
вѣддаєсь до банку якъ
фондъ резервовый. На по-
смертний и лише на посмер-
тний, робить ся що мѣсяця
розметъ, пѣсля того скѣль-
ко членѣвъ умерло. Той
розметъ малибъ члены пла-
тити вразъ зъ мѣсячнымъ.

Такий порядокъ не труд-
ный до переведеня и спра-
ведливѣйшій о стѣлько, що
молодші члены платилибъ
менче вѣдъ старшихъ.

Примѣромъ чловѣкъ що
вступивъ до „Союза“ маю-
чи 24 лѣтъ, плативъ бы 24
центы мѣсячного а еслибъ
бувъ розметъ 25 центѣвъ
даного мѣсяця, заплативъ
бы разомъ 49 центѣвъ, мѣжъ
тимъ чловѣкъ, що всту-
пивъ маючи 34 лѣтъ, запла-
тивъ бы мѣсячного 34 цен-
ты и розметъ 25, разомъ
59 центѣвъ.

Тота рѣжниціа въ мѣсяч-
номъ мала бы добрый
вплывъ на людей, бо заох-
очувала бы ихъ завчасу
вступати до „Союза“, а
„Союзъ“ на тѣмъ корыставъ
бы, бо хочъ молодші чло-
вѣкъ менче плативъ бы,
але за те и пожие довше,
отже довше буде платити.

Денегде чути голоса про-
те, абы въ „Союзѣ“ заве-
сти розметъ якъ се е въ
„Соединенію“, але такий
порядокъ здаєсь менѣ та-
кожъ дуже несправедли-
вымъ, бо не робить рѣжни-
ціа а старшими, подобно
якъ стає мѣсячне и не ду-
маю що делегаты згодились
бы на него, або щобы було
добре, еслибъ на него зго-
дились.

При сѣй нагодѣ поддаю
кромѣ повысшого ще ось
якы 3 проекты:

1) Щобы „Союзъ“ вѣй-
шовъ въ порозумѣне зъ
другими рускими органи-
заціями, абы зовсѣмъ не при-
ымали за члена такого,
що доставъ запомогу зъ
причины калѣцтва зѣ „Со-
юза“. И щобы не прини-
мали за члена зъ правомъ
на посмертне за жену та-
кого, що вже доставъ по-
смертне за одну жену въ
„Союзѣ“. Се подношу тому,
бо неразъ членъ заплатитъ
до організації пару доля-
ровъ, достане посмертне за
жѣнку або запомогу зъ при-
чины калѣцтва и тодѣ „му-
фѣ“ до иншой організації.
Такий люде лишь руйнують
касы нашихъ організації.

2) Абы „Союзъ“ ужывавъ
грошѣ, що лежать въ касѣ
на якійсь бизнесъ, (розу-
мѣє ся не ризиковный, де
бы можна втратити), такъ
абы сѣ грошѣ приносили
не 3 процентъ доходу, але
больше.

3) Абы урядникамъ пла-
чено стало платню и пев-
ный хочъ и невеликій до-
датокъ въ мѣру того якъ
число членѣвъ зростає. Се
тому, бо разъ, зѣ збѣльше-
немъ числа членѣвъ збѣль-
шаєсь работа урядниковъ
и друге тому, що тодѣ у-
рядники зъ природы рѣчи
больше старались бы о
розвоѣ „Союза“.

Тихъ кѣлька гадокъ вва-
жали мы за вѣдповѣдне по-
дати подѣ розвагу членамъ
и делегатамъ и сподѣємось,
що введенъ въ жите при-
чанились бы до розвоу и
скрѣпленя „Союза“.

Розважте добре!

До вѣіхъ рускихъ братѣвъ,
до рускихъ бизнесменѣвъ
та взагалѣ до вѣіхъ Руси-
нівъ та Русинокъ, у ко-
трихъ серце не з каменя!

Русини и Русинки!

Коли будете читати отсю
відозву, там, у старімъ краю,
чути тяжкій стогін и плач.
Цілий руский нарідъ стогне,
бо не годенъ розбити тюр-
ми, не годенъ добути собі
волѣ, свобода. Якъ разъ тоді,
коли ми безжурно лади-
мось до забавъ и балѣвъ, там
у краю ляцкі посіпаки
справили Русиномъ черво-
ний, кровавий балъ. Пілля
ла ся невинна кровъ рускихъ
дітей, жінокъ та старцѣвъ! По
арештахъ мучать ся най-
ліпші рускі патріоти. Дер-
жѣть їхъ тамъ у голоді та хо-
лоді, а дома плачуть голо-
дні діти.

Той плачъ бездольнихъ ді-
тей, той станъ невиннихъ ру-
скихъ арелтантѣвъ, що тер-
плять за народне діло, не-
се ся до насъ за море и кли-
че: Поможіть намъ!

Вдови и сироти по тихъ,
що порубані и постріляні
невинно на розказъ нашихъ
катѣвъ, звивають насъ: Пора-
туйте насъ!

Невинно пролята кровъ
русскихъ мучениківъ, ізъ свѣ-
жихъ могилъ кличе до насъ:
Ми впали за долю руского
народу, ми голови свої по-
клали за свѣте діло, дітей
осиротили, жите віддали за
рідний край, а вижъ братя,

Американскі Русини,
що гадаєте вчинити, чимъ и
якъ послужити своїй Віт-
чині?!

Чи вже завмерло у насъ
милосердіє, чи вже погасла
цілкомъ любовъ до своїхъ?
Другі терплять, другі кровъ
свою проливали за свѣте
діло, а ми щасливі, на віль-
ній землі, безжурно буде-
мо дивитись на борбу и му-
ку нашихъ братѣвъ! Колибъ
така біда повисла надъ дру-
гимъ народомъ, з Америки
вже пішлиби мільоны на
помічъ до краю. Чи се має
бути правда, що ми гірші,
чимъ Словаки, Поляки або
Жиди? Вже й не говорю
о Айришахъ, бо ті амери-
канскі Айриши своїми грѣ-
шми воскресили свою віт-
чину — Ирландію. Дежъ е
наші рускі бизнесмени, де
рускі брацтва и товариства,
котрихъ тутъ вже числѣть ся
на сотки.

Були колись люде, а і
днесъ трафляють ся, що
цілий маєтокъ приносять в
жертву вітчизні. А міжъ ма-
либи пожалувати бодай
малу частину ізъ того, що
зложили. Є в насъ богачі—
тысячники, є брацтва, що
посідають кѣлька тисячъ ка-
піталу.

Оденъ славный Америка-
нець сказавъ мудре слово,
що лише той чоловікъ годенъ
стати добримъ ситизеномъ
тутъ, хто захове щирю па-
мѣть и любовъ до свого рід-
ного краю.

Нуже братя, покажімъ, що
і в насъ серце не з каменя,
що и ми після цілої своєї
змоги станемо до помочи
Матери-Руси! Підпираймо
лише тихъ бизнесменѣвъ, ко-
трі щедрою рукою пожер-
твуютъ на руску нашу
справу.

Сейчасъ ухвалімъ на бра-
цкихъ мітингахъ десятину на
боевий фондъ у краю!

На балахъ, хресгинахъ, ве-
сѣляхъ и при кожній нагоді
складаймо и збираймо. Скли-
куймо віча для тої свѣтої
цілі! Розрухаймо цілу аме-
риканську Русь — пра-
цюймо усї вразъ! І не від-
кладаймо, по рускому зви-
чаєви, діла! Тутъ треба ско-
рої помочи!

Ні оденъ не сьміє звати ся
добримъ Русиномъ, хто не по-
каже того діломъ! Тожъ ще
разъ кличемо до усїхъ: Не
закладаймо рукъ! Не год-
нісьмо стати до борби у
краю, але годнісьмо грѣшма
прійти Вітчизні до помочи!

Всякі жертви прошу при-
силати чеками або моні-
ордерами. На чекахъ чи
моні-ордерахъ, прошу випи-
сувати імя: А. Sharshon,
Shamokin, Pa. а той чекъ чи
моні ордеръ просимъ посилати
на адресу: Rev. J. Velyhor-
sky, 25 Chesnut Str., Yon-
kers, N. Y.

Відъ Руского Народного
Комітету в Америцѣ.

Н. Струтинский, голова.
А. Шаршонъ, касієр.
Ів. Велигорский, секр.

Листъ изъ Старого краю

Новое министерство.

„Коло польське“ таки
досягло своего: президента
министровъ, який поваживъ ся
виступити зъ проектомъ ви-

борчої реформи и набравъ
імъ стѣльки клопотѣвъ, вдало
ся польскій пляхтѣ в кін-
ці повалити.

Якъ звѣсно, міжъ бувшимъ
президентомъ министровъ бар.
Гавчомъ и „Коломъ поль-
ськимъ“ вели ся перегово-
ри, які мали на цілі при-
еднати Поляківъ для вибор-
чої реформи. Поляки впер-
ли ся и домагали ся 110
мандатѣвъ для Галичини, зъ
чого 80 для Поляківъ, и роз-
ширення краєвої автономіи,
т. е. абы шляхотсько-поль-
ський соймъ мігъ собі виро-
бляти зъ Русинами, що за-
хоче. Бар. Гавчъ не хотѣвъ
не мігъ на ті домагання зго-
дити ся, бо тоді виступили
би були противъ него Чехи
и Німці. Тоді Поляки зая-
вили, що не возьмуть уча-
сти в парламентаризаціи
кабинету. Бар. Гавчъ, не ма-
ючи иншого виходу, подавъ
ся до дамисіи, яку цѣсаръ
принявъ. Разомъ зъ Гавчомъ у-
ступивъ такожъ министровъ
внутрішнихъ справъ гр. Біландт-
Райдт.

На місьце Гавча покликавъ
цѣсаръ на президента міні-
стрѣвъ и на министра внутрі-
шнихъ справъ князя Гоген-
льоге, намістника Триєсту
и бувшого президента Бу-
ковини. Кня. Гогенльоге вже
зложивъ присягу и обнявъ у-
рядоване.

Щожъ думати зъ політич-
ного огляду про ту пере-
міну зъ особахъ президента
министровъ?

Отже бачимо, що „Коло
польське“ має величезну
силу в загально австрій-
ській політиці, коли йому
вдало ся повалити нелюбѣ-
го президента министровъ.
Видно такожъ, що цѣсаръ не
такъ дуже дбає за виборчу
реформу, коли позволявъ,
аби „Коло польське“ по-
валило президента міні-
стрѣвъ, який виступивъ ізъ
проектомъ виборчої реформи.
А треба знати, що якъ би
цѣсаръ бувъ хотѣвъ, то мігъ би
бувъ наказати панамъ ізъ „Ко-
ла польського“ сидѣти ти-
хо и вони би були послуш-
хали. Тай загаломъ Гавчъ бувъ
би мігъ знайти багато спо-
собѣвъ зломити опіръ „Кола
польського“, колибъ цѣсаръ
бувъ давъ йому дозвіл на се.
Але цѣсаръ, видно, волѣвъ
„пустити на зелену пашу“
министра, який хотѣвъ пере-
вести виборчу реформу якъ
поріжнити ся зъ панами
зъ „Кола польського“.

Теперъ усїхъ, хто займаєть
ся австрійською політикою,
цікавить питане: що ста-
неть ся зъ виборчою рефор-
мою. Відповісти на се пи-
тане зовсѣмъ певне не мож-
на; можна лише на підста-
ві того, що знаємо, робити
такі чи инакші здогади. І
такъ кажуть, що князь Го-
генльоге є рішучимъ при-
хильникомъ загального, без-
посередного, рівного и тай-
ного права голосованя и
деякі гезети називають його
навіть „червонимъ кня-
земъ“. Кажуть такожъ, що
вінъ прийме проектъ вибор-
чої реформи Гавча за свій
и буде старати ся на тій
основі погодити такъ усї
більші партіи в парламенті,
аби вони голосували за
тимъ проектомъ. І справді зъ
Відня доносять, що вінъ уже

зачав переговори з ріжними партіями, між иншими і „Колом польським“.

Треба згадати також і те, що, коли кн. Гогенльогге був президентом Буковини, старав ся бути однаково справедливим для всіх тамшніх народів і за його часу утворив з буковинських послів „Вільнодумний Союз“, завдяки якому переведено в буковинським союзи кілька несогірських реформ. Буковинські Русини навіть дуже собі його хвалять.

Загалом беручи, для виборчої реформи, як і загалом для австрійської політики кн. Гогенльогге не буде гірший від бар. Гавча, а може ще й ліпший.

А що ж сподівати ся від нового президента міністрів руському народові? Русини в Галичині знаходять ся в такім прикрім положенню, що їм мало чого доброго можна надіяти ся й від найліпшого правительства. От подивіть ся: настав би такий президент міністрів, що був би противний виборчій реформі і лишив би все по давньому, то в Галичині лишилоб ся шляхотсько-польське пановане ненарушеним, від чого, очевидно, Русинам тільки біда. А скоче новий президент міністрів перевести виборчу реформу, то мусить позискати для неї те „Коло польське“, яке вже повалило бар. Гавча.

А „Коло польське“ нічим не можна позискати, як тільки тим, що польська шляхта не буде нарушена у своїм панованю над Русинами. І знов Русинам біда: все в Австрії змінить ся, тільки шляхотсько-польське пановане над Русинами остане незмінне, бо тільки сим власне можна окупити зміну в цілій Австрії. Хіба би правительство задумало зломити „Коло польське“ і в тій цілі перевело виборчу реформу дорогою октройованя, поминувши парламент, т. е. при помочи цісарського розпорядження. Але трудно сподівати ся, аби австрійське правительство поступило так. Польська шляхта має за великий вплив на цісарським дворі, аби до сего недопустити.

В останніх днях навіть ходять вісти, що кн. Гогенльогге хоче дати Галичині 100 мандатів — 72 Полякам і 28 Русинам і віддати поділ Галичини на виборчі округи галицькому намістництву, аби воно уложило так виборчі округи, аби Поляки не могли страстити ні одного мандату. Чи сі вісти правдиві, не знати, але за те знаємо, що австрійське правительство нераз уже продало Русинів польській шляхті, коли тої шляхти потребувало, — отже дуже можливо, що й тепер так зробить.

Так чи инакше — а ви ну чи за відложене виборчої реформи, чи за переведене її зі шкодою для Русинів, поносите „Коло польське“, т. е. польська шляхта в Галичині. Коли б та

ке трапило ся ірландським хлопам, яке тепер дієть ся з руськими, то вони би вже давно всіх своїх ворогів пустили з димом та повішала на сухих вербах, — але наші, руські хлопці такі, вони твердо тримають ся законної дороги і можна сподівати ся, що не віддуть із неї, хоч би їх і живцем кляли у гріб по закону, тим більше, що їх провідники пильно вважють на те, аби хто з них не збив ся з тої єдиної спасенної законної дороги...

На разі руські хлопці роблять те, що сходять ся на віча, де на се дозволять староство, і ухвалюють резолюції за справедливою виборчою реформою.

Страйки двірської служби почали ся в останніх тижнях в різних повітах східної Галичини. Страйкують двірські наймити, а по часті й поденні робітники в бучацьким, заліщицьким, березанським, станиславівським, товмацьким і сокальським. Домагають ся звичайно ліпшої платні і людського обходження. Страйкарі держать ся солідарно, страйколомі попадають ся лиш декуди. А бували випадки, що люди з далеких сіл, яких дідиці спроваджували на роботу, утікали геть, довідавши ся, що їх спроваджено на страйколомів.

Тільки скрізь псе дуже страйкарям справу староство. Воно присилає зараз до села комісаря, який намовляє й силує людей вертати до служби за давні гроші, а навіть арештує найвишніших страйкарів на підставі якихсь там іще передконституційних цісарських патентів. Крім того в село насилають жандармів і ті лякають людей, не позволяють сходити ся на наради, нишпорять по хатах за книжками та газетами, зганяють дворівних робітників, а навіть у селі Красіві, бучацького повіту, жандарми ходили коло панської худоби. Оттак уряд лише шкодить бідним людям.

Але ні арешти ні поміж жандармів не багато помагють. Руський хлоп стає щораз свідоміший і тому люди при теперішнім страйку, завдяки тій свідомості й солідарності, все таки виграють справу.

7 Мая 1906.

М. Л.

Відповідь Думи цареві.

10-го мая с. р. отворив царь російскій парламентъ промовою, въ котрій вѣдѣвъ усьхъ послѣвъ, щобъ посвятили свои силы для добра російской суспѣльности и — царя. На ту промову парламентъ рѣшивъ сейчасъ вѣдѣвъ и представителѣвъ російской суспѣльности потреба, чтобы Россія могла нормально развиваться, чтобы люди чувствовали себя удовлетворенными и каждый требовалъ завести порядокъ въ державѣ, чтобы и самі послы могли посвятити свои силы и способности для хоща, Гити, Хрещатик, 39,

сенной и успешной работы надъ добромъ народовъ российской державы. Тоже разъ на першомъ засѣданіи выбрано комісія и поручено ей выготувити вѣдѣвъ на тронову промову царя и ту вѣдѣвъ предложити якъ найскорше парламенту до затверженія. Комісія збрала ся 12-го мая на нараду и до двохъ днѣвъ предложила парламенту готову вѣдѣвъ, и парламентъ сейчасъ зачавъ надъ нею дебатувати. Дебата протягнула ся три дни. Рада вѣдѣвъ цѣлыми днями и засѣданія кончили ся пѣвно въ нощи. Въ концѣ устало поодинокій жаданія якій парламентъ уважавъ за конечный для добра російской державы и тѣ жаданія рѣшено предложити цареві черезъ особну депутацію, въ складѣ котрой вошли: президентъ палаты проф. Муромцевъ и кількохъ членѣвъ комісії, котра ту вѣдѣвъ уклала. Змѣстъ сего вѣдѣвъ на тронову промову царя такий:

Насампередъ заявляють послы, что коли царъ вѣдѣвъ ихъ до работы надъ добромъ и щастемъ російской суспѣльности, то послы се вѣдѣвъ радо принимаютъ и не думаютъ вѣдѣвъ сего работы нѣколи вѣдѣвъ ляти ся. Але жъ, чтобы ся работа была успешна, требуется уже теперь, сейчасъ, нѣмъ же послы свою работу розпочнуть, завести для реформы, безъ якихъ работа навѣтъ наилучшихъ силъ, въ якѣмъ небудь напрямѣ для возрожденія Россіи, е невозможна.

Передовѣмъ, чтобы парламентъ бувъ справдѣ въ речимъ, правдивымъ речимъ комѣ потребъ народу, конечно е. чтобы послы, послыланіи тѣмъ народомъ, парламенту, обирали были всѣма горожанами, отже, чтобы выборы до парламенту опирали ся на загалънѣмъ, рѣвномъ, тайномъ и непосредномъ правѣ голосованія и чтобы новы суспѣльный порядокъ, якій мають бути впровадженіи для возрожденія російской державы, опирали ся на ненарушимѣмъ правѣ горожанской свободы — для всѣхъ. Бо, якъ говорятъ ся дальше, увесь народъ переконавъ ся, что незвычайна сила чиновниковъ усе згороджувала до теперъ наилучшимъ синамъ народу работу для його добра и загарабавши въ свои руки усь власть, завела цѣлу краѣну надъ берѣгъ пропасти. То чиновничество здохло навѣтъ ногами маніфестъ зъ 30 жовтня 1905 р., котрымъ надано російскій суспѣльности свободу, и надуживаючи свою власть, выдавало выроки безъ судового розсѣду, наповнивало криминалы десятками тысячъ невинныхъ російскихъ горожанъ, мордувало безбронный людъ и перемѣнило цѣлый край въ море терпѣнья, крови и разпуки. Парламентъ бачитъ, что невозможно здержати беззаконство уряду, наколи той урядъ не буде перемѣненъ парламентомъ. вѣдѣвъ кн. 5. Russia (Россія).

Тому й жадає вѣдѣвъ вѣдѣльности правительства за всѣ его учинки передъ представителями народу. Дальше, щобъ край утихомирить и уможливити ему вѣдѣватись своѣй нормальной работой, требуется сейчасъ знести военный станъ и всѣ выѣмковы законы, якій заведено де въ краю. Парламентъ протестує рѣвножъ проти того, чтобы въ справахъ законодавчихъ прислуговало яке право такъ званому „Государственному Совѣту“, то е „высшій палатѣ“, зложенѣй лине въ особѣ зъ высшихъ клясъ и высшихъ чиновниковъ, котры, якъ показало ся, не мають нѣчо спѣльного зъ народомъ и суть якъ разъ врагами его интересовъ. Парламентъ жадає дальше, якъ неминує, конечно, введенія сейчасъ законѣвъ, котры обезпечували бы усьмъ свѣдѣвъ о особы, совѣсти, свободу прасы и зборѣвъ и свободу страйковъ. Парламентъ уважає рѣвножъ, что доти не може бути порядку и спокою въ краю, поки не зрѣвносєсь усьхъ передъ закономъ. Парламентъ выготувитъ тому законъ, котрый буде стверджувати законно ту рѣвножъ и усьне усь привѣлѣ клясовы, національнй и религіонй и звольнитъ край вѣдѣвъ тяжшого для народовъ привѣлю — привѣлю чиновництва. Парламентъ заявляє дальше, что не уважає, щобъ вѣльно було вѣдѣвати людямъ жите, тому жадає знесенія кари смерти. Селянство знова очѣкує зъ великою нетерпеливостію заспокоєня его потребъ и тому парламентъ уважає, что не сповнитъ своего жаданія, если не ухвалитъ закону, котрымъ надасть ся селянамъ землѣ и то землѣ державной, церковной и великихъ панѣвъ. Парламентъ уважає такожъ за конечно ухвалити законъ, котрый звольнювавъ бы селянъ вѣдѣвъ утиску чиновниковъ и поставивъ ихъ на рѣвножъ зъ чиновниками и щобъ тѣ чиновники за всѣ кривды заподѣяны селянамъ были судомъ караны. Дальше требуется завести загалъне наочоване, чтобы по всѣхъ селахъ были школы и всѣ дѣти были обовязаны до школы ходити, а самі школы, чтобы были такъ урядженіи, чтобы въ нихъ дѣти не були, якъ то було до теперъ, оглуплюваніи, а чтобы дѣсно учили ся въ нихъ те, что добре, корисне и потребне и выховывали ся на правдивыхъ вѣдѣвъ горюжанъ, а не на слугъ правительства.

Дальше конечнымъ е надати усьмъ народамъ, якій належать до російской державы, повну рѣвноправность и дати имъ возможность вполнѣ заспокоювати свои потребности, конечный до утриманія ихъ національной вѣдѣвъности и ихъ питомого національного розвою. Въ концѣ жадаетъ повной амнестиі для усьхъ политичныхъ вѣдѣвъ. „Сего жадає увесь народъ“, каже ся вѣдѣвъ. „С то жадане

Не забуйте на вѣмер.

совѣсти народной, и заспокоєня того жаданія не мож на нѣ на хвильку вѣдѣвати.“

Ся вѣдѣвъ зѣстала парламентомъ односторонне принята. Не згодило ся на нѣ лише пять реакціонѣвъ, але и тѣ заявили устами графа Гадена, що вони въ засадѣ годять ся зъ жаданіями выложенными въ той вѣдѣвъ, не можуть лише згодити ся зъ острымъ тономъ, зъ которымъ Дума въ той вѣдѣвъ звертає ся до царя. Они току не будутъ за тою вѣдѣвъ голосувати, але чтобы не голосувати и проти неї, то они подчасъ голосованія выйдуть зъ залѣ. Такъ и зробили.

Коли сѣ вѣдѣвъ парламентъ середъ великого одушевленія принявъ, поручивъ своему президенту и кількомъ зъ комісії, що уклала ту вѣдѣвъ, завести еи цареві до Петергофу.

Рѣвножасно якъ Государственная Дума радила надъ тою вѣдѣвъ, зѣйшла ся на нараду и „Высшая Палата“ — „Государственный Совѣтъ“, и ухвалила рѣвножъ и вѣдѣвъ себе вѣдѣвъ на тронову промову царя. Та вѣдѣвъ сѣ палаты була дуже скромненька, уложена въ записерѣдѣмъ тонѣ, покѣрна, але и вона просила о амнестиі для политичныхъ вѣдѣвъ, зъ выѣмкою тихъ, що кидали бомбы и нападвали на паньскій дворы.

Теперь тѣ вѣдѣвъ мали бути предложеніи цареві. Президентъ Государственной Думы проф. Муромцевъ попросивъ о авдикцію у царя и усь, цѣлый край зъ великимъ напряженіемъ ждавъ, якъ царъ прийме сѣ вѣдѣвъ, чи згодить ся на те, чого жадає Дума.

Але ту вже чорный чиновничий духи пустили въ рухъ усь свою чорну работу и остаточно допняли того, что царъ не принявъ депутаціи Думы а казавъ лише зложить еи вѣдѣвъ министрову царского двору. Въ цѣлой Россіи и мѣжъ усьма послами выбухло страшное обурєне — всѣ почувли ся обидженными царемъ, что той посмѣвъ такъ злегковажити волю представителямъ народу. — Сейчасъ зѣйшли ся усь парламентарный клубы на нараду, щобъ рѣшити, якихъ имъ теперь зужити способѣвъ, щобъ змусити царя до згоды на се, что Дума жадає, а зъ тону и зъ змѣсту вѣдѣвъ рѣжныхъ послѣвъ пробиваєсь ярко якъ конечнось та думка, что вѣдѣвъ теперь не лишь зъ правительствомъ але и самымъ царемъ греба змѣряться и почати уже зъ нимъ самымъ борбу на жите або смерть. Справдѣ, двлячись на се безглуздое поступоване царя и пригадусь звѣсна пословица, яка каже, что, кого Богъ хоче покарати, тому разумъ вѣдѣбирає.“

Збирайте жертвы на Боевой Фондъ.

SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

На Боевой Фонд в Галичині

зложили:

- I) **На руки ред. „Свободы“:**
- 1) 3 Ботлер, Па. на хрестинах у Стефана Винярского на руки П. Войтовича.
По 50 цнт.: Стефан Винярский, Иван Ковалик.
По 25 цнт.: Михайло Снявский, Олешка, жена Михайла, Даныо Колодійчик, Павло Войтович, Михайло Лячичин, Stanisław Burek, Иван Гузик, Петро Зубик. Разом 3 дол.
 - 2) 3 Принстон, Айдаго.
По 1 дол. Гр. Онишко, Николай Папула; разом 2 дол.
 - 3) 3 Стоновол, Ман. Данило Личин 50 цнт.
 - 4) 3 Карнері, Па. зібрали Сичовики між собою і другими для Радикальної Партії \$10.00.
Між собою зібрали \$3.00.
По 50 цнт.: Миколай Шляхта, Матвій Гавронський, Pawel Glogorsky, Иван Азима, Зофія Говда, Tomasz Holman, Karol Holman, Дмитро Когут, Иван Скаска.
По 25 цнт.: Василь Мізік, Александр Грицай, Стефан Сердиньский, Иван Гибай, Андрей Жила, Даміян Штепенко, Безіменний, Фринцко Шкірпан, Андрей Квай, В. Касків.
 - 5) 3 Вестлі, Канада, для радик. партії Лука Сіпенъ 50 цнт., Федір Каменецкий 25 цнт.
Разомъ 75 цнт.
 - 6) 3 Сифтон, Ман., Канада, для радикальной партії: Юрко Ратуняк 25 цнт., Петро Григорчук 20 цнт., Василь Стандрик 25 цнт., Орест Жеребоко 30 цнт.
Разом \$1.00.
3 попередним \$374.00.
- Редакция „Свободы“, Svoloda, Box 353, Scranton, Pa.
- II) **На руки Народного Комитету:**
- 1) Brooklyn, N. Y.
По 1 дол.: Иван Пашковский, Конст. Толопко, Василь Кошик, Гаврил Тимчашин, Йосиф Джабан, Федь Корнова.
По 50 цнт.: Иван Заблоцкий, Дмитро Мішанич, Марія Смаран, Текля Рибак, Лукач Тарас, Василь Толопко, Петро Реборецкий, Григорий Цвекало, Андрей Пушиньский.
По 40 цнт. Клара Бішко.
По 35 цнт.: Евдокій Савицка, Анна Грешак.
По 30 цнт.: Анна Цвекало.
По 25 цнт.: Корнель Гирман, Луць Кіс, Петро Куснер, Стефан Білаш, Франко Зюмба, Василь Балко, Федь Шеремета, Иван Кміта, Текля Сивиньська, Томаш Череп, Олекса Джабан, Михайл Захарків, Алексей Васко, Войтко Савицкий, Никола Савицкий, Иван Гарматюк, Иван Балко, Иван Якимів, Петро Брук, Федь Мармаш, Василь Гудз, Дмитро Білаш, Иван Білаш, Петро Сняута, Настя Когут.
По 20 цнт.: Петро Диний.
По 15 цнт.: Петро Заичук.
По 10 цнт.: Алексей Грешак, Василь Марусин, Николай Лукич, Иван Кравчук, Настя Васко, Иван Занько, Андрей Шарко, Федь Савицкий, Иван Шарко, Марція Рекальський.
По 8 цнт.: Семко Гарматюк.
По 5 цнт.: Стефан Глух, Андрей Кіс, Григорий Шарко, Михайл Ярмаш, Ян Гарбиль, Ян Пічак, Василь Кузма, Станислав Генсировский.
Разом \$20.75.
3 попередним \$278.55.
о. Ів. Велигорский, 25 Chestnut Str., Yonkers, N.Y.
Всего доси оголошено \$1170.31.
- Жертвы**
на
Революц. Украинську Партію.
3 Princeton, Idaho, Гр. Онишко 1 дол.
3 Стоновол, Ман. Дан. Личин 50 ц.

СПРАВИ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

Головний } КОНСТ. КИРЧОВЪ,
председатель } 140 Essex Str.
Jersey City, N. J.

Головний } С. ЯДЛОВСКИЙ
секретарь } Box 76,
Jersey City, N. J.

Головний } АЛЕК. ШАРШОНЪ,
касиръ } 524 Pine & Franklin St.
Shamokin, Pa.

Ихъ вступники:

Часто-председатель.....С. Митренко
OLYMPIANT, Pa.

Заст. секретаря.....Иос. Кульчакъ
BALTIMORE, Md.

Заст. касира.....А. Яковичъ
MC ADON, Pa.

Радни:

А. Валевский.....St. Louis, Mo.
А. Семанский.....Trauger, Pa.
К. Кобанъ.....Olyphant, Pa.
А. Сорока.....Plymouth, Pa.
Иванъ Париякъ.....Terryville, Conn.
Ив. Сенько.....Jessup, Pa.

Ихъ вступники:

Ив. Писанко.....Mc Adoo, Pa.
Ник. Домбровский.....Eleanor, Pa.

Контрольна комісія:

О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
И. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

Головний організатор:

о. Н. Полторакъ Box 543, South Fork, Pa.

Вступайте до Союзу!



„Союзъ“ — одинока руско народна організація въ Америцѣ.

Принимает членовъ вѣдѣ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне посяла лѣтъ.

Мѣсячне вѣдѣ 25 до 70 центовъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$600.00,
Посмертне за жѣнку \$300.00,
Посмертне за дѣти вѣдѣ 15.00 до \$300.00,

Въ разѣ утраты: а) обохъ очей нѣтъ або рукъ \$600.00,
б) одной руки або ноги \$200.00,
в) одного ока \$100.00,

Сли отецъ родины въ шпитали божевѣльныхъ, Союзъ платитъ шо року родинѣ \$100.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись такоже до братства, яке належить до Союзу.

Важне для П. Н. Секретарѣвъ Р. Н. Союзу.

Повѣдомляю разѣ на все, шо всѣ грошѣ належачи до касы Р. Н. Союзу посялае ся такъ на money-order-ахъ шо чекахъ выписуе ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписаный money-order або чекъ не посялае ся до Голов. Касиера, але вразѣ зъ выказанъ до Голов. Секретаря. Головний секретарь опосля вѣдѣлае ихъ до Голов. Касиера.

С. Ядловский,
Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.



КОТАНЬЧИКЪ КОНДРАТЪ членъ Р. Н. Союзу вѣдѣ 1. Shamokin, Pa. упокойся 7. мая с. р. Небѣщикъ похоронивъ зъ Галичины, села Поляны Мисцовскій, пов. Коросно.

ДѢДИЧЪ ОСИФЪ членъ Р. Н. Союзу вѣдѣ 104. Perth Amboy, N. J. упокойся 3 мая б. р. Небѣщикъ похоронивъ зъ Галичины, села Рава, пов. Дукля.

Вѣчная память!

Ч. 47. КВІТЪ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котри п. Марія Тимцю отримала яко посмертну упомогу по Стефанѣ Тимцю зъ Головной Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Поланчикъ (Гал.) 10 Апр. 1906.

Свѣдѣки { о. Ростовичъ парохъ
Теодоръ Костъ
Вѣдѣ Уряду Громадского въ Волковыѣ Галичина.

о. Ростовичъ
Илько Филъ, начальникъ.

Ч. 4.7 КВІТЪ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котри п. Анна Тимцю отримала яко посмертну упомогу по Стефанѣ Тимцю зъ Головной Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Волковыѣ (Гал.) 13 Апрѣля 1906.

Анна Тимцю

Свѣдѣки { о. Ростовичъ парохъ
Теодоръ Костъ
Вѣдѣ Уряду Громадского въ Волковыѣ Галичина.

о. Ростовичъ,
Илько Филъ, начальникъ.

Р. 47. КВІТЪ \$200.00 на двѣста долларѣвъ, котри п. Михаилъ Тимцю отриманъ яко посмертну упомогу по Стефанѣ Тимцю зъ Головной Касы Руского Народного Союза въ Америцѣ.

Волковыѣ (Гал.) 13 Апрѣля 1906.

Михаилъ Тимцю

Свѣдѣки { о. Ростовичъ парохъ
Теодоръ Костъ
Вѣдѣ Уряду Громадского въ Волковыѣ Галичина.

о. Ростовичъ,
Илько Филъ, начальникъ.

Рухъ въ вѣдѣлахъ Р. Н. С.

Оголошене.

Сим подаемо до загальнои вѣдомости всѣмъ Русинѣмъ въ окрестности Smoke Run, Pa. шо наше нове Братство съв. Георгія ч. 135. Р. Н. С. буде приймать новихъ членѣвъ до Братства безъ вступного черезъ двѣ мѣсяци а то: Май і Юній.

За урядъ Братства ч. 135.

Осиф Керя, предс.,
Ант. Клям, секр.

Братство

о. Николая в Нью-арк, Н. Дж., вѣдѣ 133 Р. Н. Союзу справляе дня 29. мая 1906 в Гали Івана Мехъ 255 Court Str. Вѣдѣ, получений вѣ сѣпѣнами і декламациями. Музика дуже добра. За добру услугу ручать Комитетъ Валевый.

Любимецъ, предс.,
Новіцкій, секр.

Повѣдомлене.

Увѣдомляемо всѣхъ Русинѣвъ въ оклицѣ Нью-Йоркѣ, шо Тов. „Запорожска Стѣ“ вѣдѣ 117 Р. Н. Союзу, буде припинати новихъ членѣвъ въ мѣсяць Маю і Червню безъ вступного, а до Союзу посялае статутѣвъ. Дорогий братя, руский робѣтнички! Вѣдѣнаемо ся до Васъ щирниими словами і просимо Васъ щобѣте вступили до нашего Товариства. Се не велика оплата, бо лише 30 цнт. мѣсячного а за тыхъ 30 цнт. въ часѣ слабости достае членъ три дол. бѣфѣтѣ тѣжково. Митинги у насъ вѣдѣбувають ся въ третю суботу по першѣмъ каждого мѣсяца въ 46 Ave. А

КОМИТЕТЪ.

Братство

св. Андрея в Лорейн, Огайо, буде припинати до Братства новихъ членѣвъ за положу вступного в мѣсяць Юній і Юлій с. р. Хто еще неспѣлае до Братства то най приступити тепер, поки час. бо нѣхто не знае де кого бѣда чекае.

Наши митинги вѣдѣбувають ся по першѣмъ въ першу недѣлю о другій годни по полудни в Гали на 104 Charl St.

А. Русенко, секретарь.

Повѣдомляю

всѣхъ членѣвъ Братства св. Іоана Хрестителя в. 111. Р. Н. Союзу шо рѣшавъ митингъ вѣдѣбуе ся дня 3-го Юнія 1906. Каждый членъ має явити ся на той митингъ. Хто не прийдѣ заплатитъ 1 дол. кары. Каждый членъ має вѣдѣлати свій довгъ якъ до братства такъ і до Р. Н. Союзу, таже за вѣдану і за шапки, бо буде ся робити рахунокъ за цѣлый рік, то все мусить бути вѣдѣлане. Так само буде ся вѣдѣлати новий Урядъ. На тѣмъ митингу буде ся припинати до братства новихъ членѣвъ безъ вступного, а до Р. Н. Союзу після статутѣвъ. Досить же нашихъ Русинѣвъ, шо пѣдо до жадной організації не належить, то нехай прийдуть на сей митингъ а ми его радо приймемо.

За Урядъ Братский:

П. Геро,
Н. Опришко,
И. Андреевичъ.

Рѣшавъ митингъ.

Дѣю до вѣдомости всѣмъ членѣмъ Братства св. Іоана Хр. вѣдѣд. Р. Н. Союзу 121. въ Trenton, N. J. шо рѣшавъ митингъ вѣдѣбуе ся дня 3-го Юнія въ

Недѣлю, въ руской парашивной школѣ, на роуѣ Green в Malonian Str. На тѣмъ рѣшавъ митингу будемо обирахувати касу і выбирати урядъ. Тому каждый членъ має явити ся, кромѣ тыхъ шо суть въ робѣтѣ. Котрый членъ не явитъ ся, безъ важной причины, и не явитъ ся въ секретаря, заплатитъ 50 центѣвъ кары, а урядникъ \$1.00. Такожъ обявляемо каждого члена е припинати на митингъ хочъ одного нового члена. Братя Русини, особливо тѣ шо мешкають въ Trenton, N. J. а не належить до жадной організації і не даею о собѣ знати. авертаю ся до васъ і кличу: приходѣте до насъ, і впишѣте ся до Братства і до Р. Н. Союзу! Не вѣдѣкладѣте на пошѣтѣ, бо нѣхто не знае кого исе нещае чекае. Богато е такихъ шо кажуць: На шо менѣ організації! Платити — не знати кому! лѣпше сѣлянку пива выпити! А коли его постигне исе нещастѣ, то тодѣ жалуетъ... Але то вже а поно! Па смерти покаяния нема! Тоже приступайте доки ще часъ до Братства і до Р. Н. Союзу! „Союзъ“ платитъ 600 дол. за мужа а 300 за жену посмертного.

Иванъ Наславский, секр.

Братство

св. Івана Хрестителя в Сеймур, Конн. устроюе д. 29-го мая с. р. Вѣдѣ на котрий отсим всѣхъ членѣвъ Русинѣвъ в Сеймур і околици запрошуе комитетъ. Передъ баломъ, д. 27-го мая с. р. вѣдѣбуе ся еше митингъ брацкій в German Hall, на That Str. на котрий всѣ членѣвъ мають явити ся і вѣдѣлати свої дови. Хто не прийдѣ заплатитъ кару \$1.00.

Венцко Иван, предс.

Повѣдомлене.

Отсим даю до вѣдомости пп. членѣмъ Союзу і другимъ, шо покупили тикети на виправку, шо годнику вигравъ п. Мартинъ Пелех в Дербі, Конн.

Здоровлю всѣхъ Братѣвъ Русинѣвъ сердечно і дякую всѣмъ, шо покупили тикети.

З поважанемъ
Иван Прегон,
Правиденс, Р. Айленд.

Повѣдомляю

руску парохію съв. І. Хр. в Monessen Pa. шо надзвичайний митингъ Братства вѣдѣбуе ся в домѣ нашего брата Стефана Цимбалѣ дня 9-го Юнія с. р. то е в Суботу о год. 7-ий вечером. На той митингъ запрошаемо уѣхъ членѣвъ, бо буде ся радити о важній справѣ.

За комитетъ:

А. Горючакъ,
Д. Федорчукъ,
М. Креницкий.

Оголошене.

Прошу уѣхъ членѣвъ Читальни имени Т. Шевченка в McKees Rocks, Pa. щоби частѣйше приходили до Читальни якъ до тепер, бо тепер е дуже вигідний час. Декотрі членѣвъ читальни виваляють ся, шо не могутъ часто приходити бо не мають часу. А я знаю, шо поза робѣтчимъ годинами маєте дуже багато часу і то цѣлкомъ вѣльного, чомуж, не приходити? Дорогі Братя читальники а вагалі уѣхъ старші і молодші! Ип повинні знати, шо наука се великий скарбъ для насъ і для нашихъ поколѣній. Хто читае той учитъ ся, а насъ якъ други народи живутъ, якъ поступаютъ в просвѣтѣ і культурѣ. Отже не будемо і ми по аду. Повѣдомляю уѣхъ Братѣвъ Русинѣвъ, тѣ в нашій мѣсцевости, шо теперъ спровадились до читальни багато новихъ книжокъ і часописѣвъ і старого краю. Маемо двѣ щоденні часописѣ: „Дѣло“ зі Львова і „Громадську Думку“ зъ Кіева; тижневникъ три: „Гайдмики“, „Громадский Голосъ“ і „Свобода“, Маемо такожъ свої американскі виданици: „Свобода“, „Пастиръ“ і книжочка имени А. Бончовского „Читальню“, Газети дуже цікаві і поучаючі. Лпше прийдѣте а переконаете ся, і при тѣй нагодѣ дождаете ся про вашу родину і фамилію в старімъ краю, а шо найважѣйше будете читати якъ весь нашъ нарідъ в Галичинѣ теперъ бореть ся за агалянимъ безпосереднимъ рівнимъ і тайнимъ виборчимъ правомъ, якъ вѣбрае уѣхъ свої і силѣ і стае до борби зі своїми ворогами і губителями „Ляхами“, котри впеся остатню каплю крови із него. Они абрають ся уже від довшого часу на великі Вѣча і доврѣннѣ абортъ, котрі еше не скоро сѣнчатъ ся і радятъ, якъ би вибороти собі лучшю долю. Отже ахъ приміромъ лучшѣ ся і ми дорогі братя! Читая в „Читальни“ вѣдѣбуають ся від 1-го мая 3 разѣ в тижни: в Понедѣлокъ, Середу і в Пятницю. Прошу, сходяте ся громадою. Еше одно: Повѣдомляю еше тихъ членѣвъ нашої „Читальни“, котри мають в „Читальни“ довгъ, щоби старали ся якъ найскорше читальни заплатити бо агаею шо і Читальня грошей потребуе на великі читальни видатки. Такожъ прошу тихъ членѣвъ котрі від довшого уже часу мають у себе книжки пожичені в „Читальни“ щоби ті книжки звернули, бо теперъ треба зробити порядокъ зі всею бібліотекою а такожъ багато книжокъ мусило дати до оправы.

П. Прешляк, пред. читальни.

Великий Балъ

уряджуе Братство св. Космы і Даміана въ Ansonia, Conn. Балъ вѣдѣбуе ся дня 30 мая въ German Hall на Maple Str. Початокъ о 1 годни по полудни, вступъ 25 цнт. вѣдѣ особы. На той Балъ запрошаемо всѣхъ Русинѣвъ в Русинѣвъ въ Ансоніѣ, Дербі, Шелтонъ, і Сеймуръ щоби радо прибули і разомъ зъ нами забавили ся. На тѣмъ Балѣ будемо при-

Великий Балъ

уряджуе Братство св. Іоана Хрестителя в. 111. Р. Н. Союзу справляе дня 29. мая в Гали Івана Мехъ 255 Court Str. Вѣдѣ, получений вѣ сѣпѣнами і декламациями. Музика дуже добра. За добру услугу ручать Комитетъ Валевый.

Любимецъ, предс.,
Новіцкій, секр.

Великий Балъ

Братство Пресвятой Троицы въ Бруклинѣ, устроюе дня 26 мая 1906 року, въ Cecilia Hall, 101—103 Grand Str. великий Балъ, на котрий отсимъ дорогі Братя Русини, запрошаемо всѣхъ. Прибувайте якъ найчисленѣйше на сѣю забаву. Забава розпѣоче ся о 7-ий годни въ вечерѣ. Прибудѣте Братя і Сестри якъ найчисленѣйше а певно забавите ся до вѣли. Вступъ 25 цнт. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву і за братерске привѣтане ручитъ Комитетъ. Такожъ на тѣмъ Балѣ будѣ приймати ся новихъ членѣвъ безъ оплаты вступного.

16-21 И. Пашковский, секретарь.

Балъ.

Дня 26-го мая с. р. вѣдѣбуе ся в Гали при 209 Ferry Str. в Newark, N. J. Балъ Братства св. Івана Хрестителя вѣдѣд. 76. Р. Н. Союзу. Запрашаемо отсимъ на сей балъ всѣхъ членѣвъ Русинѣвъ а Newark, N. J. і околици.

Дня 6-го Юнія с. р. вѣдѣбуе ся анова митингъ того Братства, на котримъ будемо приймати безъ вступного новихъ членѣвъ від 16 лѣтъ до 35. Митингъ нашого Братства вѣдѣбуають ся в першу середу по першѣмъ каждого мѣсяца. Новий Урядъ Братства е такій: предсѣд. Даміанъ Фредеръ; заступ. предс. Франкъ Оленикъ; секр. Іванъ Олексювичъ; касиръ: Ілько Доботъ; заступ. касира: Мих. Горватъ; заступ. се-

нимати новихъ членѣвъ безъ вступного, вѣдѣд. 20 лѣтъ до 30, а вѣдѣже 30 лѣтъ ашъ пошвану. Членѣмъ нашего Братства може бути мужичина і жѣнщина. Тому кличемо до васъ Братя і Сестри: користайте ся нагодою. Хто сходяе приступити до нашего Братства на Балѣ, аволютъ аголосити ся до секретаря Насилья Грибникова. Секретарь вѣдѣ ашѣмъ і варазомъ, буде выдавати Декларацию. Наше Братство вѣдѣ еше молодѣ, але въ часѣ хоробы выплачуе \$5.00 тѣжково а вкладка мѣсячна толькѣ 25 цнт.

Вѣдѣ Уряду
Михайло Майричъ, предсѣдатель,
Тимко Пѣрковъ, касиръ,
Насилья Грибникий, секретарь.

Великий Балъ

устроюе Братство св. Іоана Хрестителя на Black Rock, Buffalo, N. Y. дня 29 мая 1906 року в галѣ Марциньковского ч. 432 Amherst Str.

Дорогі Братя і Сестри! Сим запрошаемо васъ щобѣте прибули якъ найчисленѣйше на сѣю забаву. Забава розпѣоче ся о 7.30 годни вечерѣ, а понеже другого дня, т. е. 30 мая, припадае американское свято, Memorial Decoration Day, то будемо мати вѣльнии часъ до забави ажъ до рана. Сей вѣльнии день від працѣ дасть намъ часъ спочинку по балю. Прибудѣте братя і сестри якъ найчисленѣйше, а певно забавите ся до волѣ. Сподѣаемо ся, шо не відмовите нашої прозьби, а численно прибудете на Балѣ. Вступъ для мужичин 25 цнт. Буде грати дуже добра музика. За добру забаву ручитъ комитетъ.

Дмитро Котелець, предс.
Гр. Видиш, секретарь.

Великий Балъ

устроюе товариство „Любовъ“ в Филадельфѣ, Па. дня 29-го Мая 1906 року в Washington Hall, 523—5 S. 4th Str.

Дорогі Братя Русини! Сим запрошаемо васъ о найчисленѣйше прибути на сѣю забаву. Забава розпѣоче ся о 7-ий годни вечерѣ, а понеже другого дня, т. е. 30 Мая припадае американское свято (Memorial Decoration Day) то будемо мати вѣльнии часъ до забави ажъ до рана. Сей вѣльнии день від працѣ дасть намъ часъ спочинку по балю. Прибудѣте, братя і сестри, якъ найчисленѣйше, а певно забавите ся до волѣ. Сподѣаемо ся, шо не відмовите нашої прозьби, а численно прибудете на Балѣ.

Вступъ: мужичин 25 цнт., жѣнщини 10 цнт. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву і за братерске привѣтане ручитъ — КОМИТЕТЪ.

Великий Балъ

Перший Великий Балъ устроюе комитетъ парохіальний в Нью-Арк, дня 9 Юнія 1906. Балъ розпѣоче ся о 7 і пів вечеромъ, в Гали Івана Мехъ, 255 Court Str.

Дорогі Братя Русини, в Нью-арк і околици! Сим запрошаемо всѣхъ васъ якъ найчисленѣйше прибути на той Балъ. Се в суботу випадае, а понеже на другій день недѣля, можемъ відпочити доволно. Прибудѣте Братя і Сестри а певно забавите ся до волѣ і не пожалуете за тимъ, бо будуть рѣжні декламациі, і заспѣваемо собі на чужній народній піснѣ. Покажѣмъ Братя і Сестри шо ми Русини і не вѣстидѣемъ ся свого.

Сподѣаемо ся, шо не відмовите нашої прозьби і численно прибудете зі всѣхъ сторѣвъ на Балъ.

Вступъ 25 центѣвъ. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву і за братерске привѣтане ручитъ комитетъ

Н. Кухта предсѣд.
І. Кецо, секр. парох.

Балъ!

Перший Великий Балъ устроюе комитетъ парохіальний в Нью-Арк, дня 9 Юнія 1906. Балъ розпѣоче ся о 7 і пів вечеромъ, в Гали Івана Мехъ, 255 Court Str.

Дорогі Братя Русини, в Нью-арк і околици! Сим запрошаемо всѣхъ васъ якъ найчисленѣйше прибути на той Балъ. Се в суботу випадае, а понеже на другій день недѣля, можемъ відпочити доволно. Прибудѣте Братя і Сестри а певно забавите ся до волѣ і не пожалуете за тимъ, бо будуть рѣжні декламациі, і заспѣваемо собі на чужній народній піснѣ. Покажѣмъ Братя і Сестри шо ми Русини і не вѣстидѣемъ ся своего.

Сподѣаемо ся, шо не відмовите нашої прозьби і численно прибудете зі всѣхъ сторѣвъ на Балъ.

Вступъ 25 центѣвъ. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву і за братерске привѣтане ручитъ комитетъ

Н. Кухта предсѣд.
І. Кецо, секр. парох.

Великий Пикникъ

устроюе Рускій Молодечій Клубъ Поступовый въ Болдинѣ Паркъ на Болдинѣ Евеню, Джераси Сити, Н. Дж. Вѣдѣвторокъ дня 29-го Мая 1906. Початокъ о годни 1-йи по полудни.

Вступъ вѣдѣ особы 25 центѣвъ.

Дмитрій Ванько, пред.,
Михаилъ Келичавъ, секр.,
Лукачъ Павелчакъ, касиръ.

Великий Балъ

Братство Пресвятой Троицы въ Бруклинѣ, устроюе дня 26 мая 1906 року, въ Cecilia Hall, 101—103 Grand Str. великий Балъ, на котрий отсимъ дорогі Братя Русини, запрошаемо всѣхъ. Прибувайте якъ найчисленѣйше на сѣю забаву. Забава розпѣоче ся о 7-ий годни въ вечерѣ. Прибудѣте Братя і Сестри якъ найчисленѣйше а певно забавите ся до вѣли. Вступъ 25 цнт. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву і за братерске привѣтане ручитъ Комитетъ. Такожъ на тѣмъ Балѣ будѣ приймати ся новихъ членѣвъ безъ оплаты вступного.

16-21 И. Пашковский, секретарь.

Балъ.

Дня 26-го мая с. р. вѣдѣбуе ся в Гали при 209 Ferry Str. в Newark, N. J. Балъ Братства св. Івана Хрестителя вѣдѣд. 76. Р. Н. Союзу. Запрашаемо отсимъ на сей балъ всѣхъ членѣвъ Русинѣвъ а Newark, N. J. і околици.

Дня 6-го Юнія с. р. вѣдѣбуе ся анова митингъ того Братства, на котримъ будемо приймати безъ вступного новихъ членѣвъ від 16 лѣтъ до 35. Митингъ нашого Братства вѣдѣбуають ся в першу середу по першѣмъ каждого мѣсяца. Новий Урядъ Братства е такій: предсѣд. Даміанъ Фредеръ; заступ. предс. Франкъ Оленикъ; секр. Іванъ Олексювичъ; касиръ: Ілько Доботъ; заступ. касира: Мих. Горватъ; заступ. се-

крет. Іванъ Кислякъ; до хорѣвъ Ілько Вѣдѣгоє і Стефанъ Гонилъ.

Іванъ Олексювичъ, секр.
1 Passaic Ave. Newark, N. J.

Перший рускій Балъ

уряджуе Братство св. Іоана Хрестителя 29-го Маю 1906 въ German Hall на 3-th Street. Початокъ о 7-ий годни въ вечерѣ. Вступъ 25 цнт. вѣдѣ особы. На той Балъ запрошаемо всѣхъ Русинѣвъ і Русинѣвъ въ Сеймурѣ, Ансоніѣ, Дербі і Шелтонѣ.

За Урядъ Братства:
Ив. Виницъ, предс.
Семанъ К. Вислоцкий, секр.

Осторога передъ обманщиками.

Вѣдѣ якихъ 3 а може і більше лѣтъ крутитъ ся по всѣмъ усядамъ в Сполученнѣхъ Державахъ оденъ Русинъ а угорскої старости, шо ашѣе кѣлька бѣсѣдъ, і колектуе. Називае ся вінъ Александръ Дубоисъ. Прийдѣ до Русинѣвъ, то ашѣе сѣнае, шо колектуе на руску церковь в Ford City, Pa. прийдѣ зновъ до Полькивъ, Словакіѣ або Хорватіѣ то ановъ колектуе на Польскій, Словацкій етс косяцѣвъ. Нашъ Русинъ, анальабета (неписемный) дасть ся легко удурити всѣмъ того рода крути, тимъ більше, коли вѣбачитъ на книжцѣ колекторскій печатку, яку небудѣ. Длятого остерігаю всѣхъ Русинѣвъ такъ в Сполученнѣхъ державахъ якъ і в Канадѣ, шо а жадного колектора не вписало колектувати на руску церковь в Ford City, Pa. Вѣдѣ гроші, які вписѣе агаданый колекторъ, Русинъ а роду, аберѣ, відсѣлае на польскій косяцѣвъ в Ford City, такъ шо руска церковь в Ford City від него ані центѣ не бачила, хѣба самі обѣцянки, якъ давѣи есе. Нехай же наши Русини мають ся на осторожности передъ того рода обманщиками, та не спомогать своимъ кѣрваво запрацюванымъ грошемъ своїхъ вѣдѣдѣвшихъ ворогѣвъ.

о. Василь С. Гринпакъ, духовникъ в Ford City, Pa.

Потрібно дяко-учителя.

Громада церковна въ Glen Lyon, Pa. потребуе дяко учителя. Платни \$30 мѣсячно і доходи церковный.

Хто бы хотѣлъ старати ся о те мѣсце, аволютъ аголосити ся до Комитету церковного гр. к. церковной громады въ Glen Lyon, Pa. на адресу: Madiak Maik, Box 146, Glen Lyon, Pa.

За комитетъ церковный:
Никита Мадикъ,
Олеся Круляковскій,
Лешко Фришко.

Шукаю мѣсяця

якъ дяко-учитель. Маю добрый голосъ. Знаю добре церковный уставъ і квартетный спів. В краю займаю ся я черезъ два роки учительствомъ. Есемъ самотний. Котра руска громада потребувала би мене, аволютъ вѣписати менѣ на адресу:

Lesiuk Hryc, Yonkers, N. Y.
42 Washington Str.

Глядае посади кандидат дяків-скій.

Уставъ церковный знае добре, умѣе управлять хоромъ. Голосъ має середній, е в молодімъ віку, не жонатий. Недавно приѣхавъ в краю. Котра громада потребувала би такого дяка, аволютъ вѣписати на адресъ:

Mychal Kochanowsky,
Prestriski Bank Notaryat,
185 Stanton Str., cor. Attorney Str.
New York, N. Y.

Шукаю роботи

до стору чи до бучерѣ. Мѣ бимъ занятіи мѣсце самъ в цѣльмъ сторѣ, або ходити по ордеръ чи ровозити ордеръ. Умѣю добре читати, писати і рахувати. Хто бы потребувавъ такого чоловіка нехай напаше на адресъ:

L. H. Box 450. Northampton, Pa.

Хочу женити ся.

Шукаю дѣвчину, котра хотѣла-бъ вѣстити за мене вѣмужъ. Маю лѣтъ 24, похажу а Галичинѣ в повіту Сяницкого. Маю фарму. Шукаю дѣвчину в віці від 15 до 20 лѣтъ, яка умѣла би читати і писати. За майткомъ не питаю, лише щоби була файна. Котра а дѣвчатѣ хотѣла би за мене вѣйти, аволютъ вѣписати менѣ свою фотографію на адресу:

Dzioban John,
Box 146, Germantown, N. Y.

Де е?

Хто хоче шукати своихъ крадѣнѣвъ черѣвъ нашу газету, мусить заплатити 25 центѣвъ за кожде оголошене напередъ.

Пошукую за моїми тремя братьми: Гавриломъ, Осипомъ і Семкомъ. Мають бути коло St. Paul, Minn. Хтоби про нихъ анав, аволютъ написати менѣ на адресу:

Szefchuk I.
Box 334. Donora, Pa.

Текля Іоденковска

пошукуе своего мужа Івана Г

ця статі автор визнає ро-
сійські жінки підняти
сміливий голос протесту
проти цих безправств і про-
тив такого способу давле-
ня грузинської ворожбні. —
Ті страшенні насили, яких
допускалися козаки, ви-
славні на Кавказ в цілі
привернення спокою, спри-
чинили, що жінки міста
Шумі, М. Долуханова і Н.
Аванесова звернулися до
жінки намісника Кавказу
Воронцова-Дашкова з пись-
мом, в котрім описують ті
страшні факти насильств.
Письмо се звучить: „По-
повіті розіслано летючий
відділ козаків. буцім то для
успокоєння населення. Відді-
лом тим проводив підпол-
ковник Веверн, а його ді-
лами руководив повітовий
начальник і мировий посе-
редник Брмоласев; в повіті
творилися над населенням
річи, котрих опис морозить
кров в жилах. Під покрив-
кою відбирання сружя, ко-
заци входили в доми без-
боронного населення, гра-
били все, що знайшли
цінного і нищили до тла
весь добуток селян. Даль-
ше: „Ми матери і сестри,
ми через рік призвичаїли
ся до страшних страждань,
і могли би перенести нову
биду, але ми уражені до
глибини душі поруганем на
шої честі, святині жінчи-
ни — не маємо сили мов-
чати і кличемо о вашу по-
міч; на очах чоловіків, бра-
тів і батьків насилувано
жінчин, невинних сестер і
доньок, починаючи від 60
літніх старух до нелітніх
дівчат. Наслідок того пись-
ма був такий, що вислано
в Шуму генер. губернато-
ра і цілу комісію для роз-
сліду справи. Комісія скон-
стантувала множество фак-
тів насилья, багато страшно
побитих чоловіків і оди-
найцять знасилуваних жі-
нок, між тими 12-літню,
спаралізовану дівчину. На-
селене було так перестра-
шене всякими урядованими,
що жінки і дівчата, коли
приїхала комісія, стали у-
тікати в ліси...

дали її. Коли екзекуцію
скінчено, Ришов закоман-
дував: „На коліна! і ціла
громада кинулася на зем-
лю. Ротмістр козаків спляв
коня і кинувся на лежачих,
а рівночасно Ришов і
козаки, розпалілі жаждою
мордованя, вхопили за на-
гайки і почали окладати
ними толочених. За то вар-
варство селяни мусіли за-
платити козакам 250 рублів.
поставивши за ті гроші пи-
ва, горівки і їди. Вечером
Ришов видав приказ, щоб
громада виставила вісім мо-
лодих дівчат козакам на ор-
гії і насильства, що стало
ся. Так скінчилося укара-
не примираючих голодом
селян, котрі, ратуючись
від смерті, забрали збіжжя
із шишхліря якогось ган-
дляря.

Вийшло 23 24 число
„Читальні“ п. з. „Много-
страдальний Народ“. Є се-
статя п. С. Барана написа-
на зб званням рвчи и дуже
присутньо. Подает ова она
на огляд історії україн-
ського народу. Сю книжоч-
ку повиненъ бы собі прочи-
тати кождий Русинъ. Кош-
тує 20 центовъ. Якъ звъ-
сно „Читальня“ виходить
мѣсячними книжочками и
коштує на рікъ \$1 50.

Вийшло 23 24 число
„Читальні“ п. з. „Много-
страдальний Народ“. Є се-
статя п. С. Барана написа-
на зб званням рвчи и дуже
присутньо. Подает ова она
на огляд історії україн-
ського народу. Сю книжоч-
ку повиненъ бы собі прочи-
тати кождий Русинъ. Кош-
тує 20 центовъ. Якъ звъ-
сно „Читальня“ виходить
мѣсячними книжочками и
коштує на рікъ \$1 50.

Въ „Charities“ зъ 5-го
Мая с. р. число 5, є стаття
панѣ Е. Г. Балшъ п. з.
„Emigration from Galicia“. Панѣ Балъ жила майже цѣ-
лий рікъ въ Австро-Угор-
щинѣ. Стаття є, въ котрій
пише про Русинівъ и По-
ляківъ написана зб зна-
немъ рвчи, безсторонно и
для нашихъ людей при-
хильно. Хто хотѣвъ бы сю
статтю прочитати, може до-
стати єї за цѣну 14 цен-
товъ въ редакції „Свобо-
ды“, або впросто въ ре-
дакції часопису 105 E. 22
Str. New York, N. Y.

Потреба образків.
Просимо Русинів замешкалих в
Сполучених Державах прислати нам
образки руских:

1) домів,
2) бизнесів (сторів, готелів і т.
п.),
3) шкіл,
4) перков,
5) цвинтарів,
6) хорів,
7) банд.
8) братських походів,
9) весіль,
10) похоронів,
11) людей при роботі на колі,
по майнах, брехах, фабриках, і в
загалі на роботах, в яких роблять
наші люде,
12) фермерських забудовань, зна-
рядів, худоби, елевейтрів, млинів,
словом все, що ілюстровало би
життя Русинів в Сполучених Держа-
вах.

Русинів замешкалих в Канаді,
Бразилії і на Гавайських островах
просимо прислати нам також фо-
тографії представляючі повисше
описані річи.

До кождого образка треба додати
коротенький опис того, що
представляє

Писати треба лише на одній
стороні паперу.

Прислани нам образки будемо
друкувати в „Читальні“, календа-
ри, а деякі і в „Свободі“, а коли
збереться таких образків більша куп-
ка, буде можна надрукувати руско-
американський альбом, се є книжку
з образками з руско-американського
життя.

Образки треба вислати на
адресу:

Svoboda,
Box 353, Scranton, Pa.

Хто хоче зміняти свій
адресъ повиненъ виписати
усе докладно на сѣй карт-
ці, вирізати єї и дати
листоносови або заслати въ
листѣ до редакції „Сво-
боды“.

ЖЕЛІЗНИЦЯ ЛОРЕЛ ЛАЙН
Трени надходять зі Скрантон в будні
дні від 1-ої до 6-ої рано що година, і
від 6 рано до 12 вночі що 20 минут
В Неділю надходять трен від 1-ої рано
до 7 що година, в від 7 рано до 12-ої
вночі що 20 минут. Від 3.20 до 6.40
попозуна трени ходять що 10 минут
Ю Виласбері іде трен всего 41 минут
і скоресовий, що відходить зі Скрантон
в 2.16, і 3.36 попозуна іде лиш 33 минут
Наші пари їдуть до Нейогъ Парку і П
герборт. Ми перевозимо також цалунки.
B. F. WYLY, Jr. traffic manager
Scranton Pa.

Впашать ся до „Читальні“. Лише
1.50 дол. на рікъ. За тй грошъ будемо
доставати одлу цѣлку книжочку кож-
дого мѣсяця. Адресуйте:
CZYALTALNIA,
Box 353, Scranton, Pa.

ДОКТОР ВІД ЗУБІВ
говорить по руски, польски, німецки,
англійски
DR. M. S. BRESCH 14-
209 Washington Ave., Scranton, Pa.

Кождий Русинъ повиненъ мати
Історію Руси
Кто пришле 1 дол. получитъ
„Історію Руси“ и Календаръ.
Адреса: D. Saley 19
901 Stratford Ave., Bridgeport, Conn.

Даремні Фарми!
Хочеш довідатись про край де уряд дає
новим поселенцям найкращий земель-
ний даром, про край де 100,000 Русин-
амов тепер добре поводити ся.
Великий Канадійський
Цивілічний Захід.
Сли так, то не забудь платити ма-
лу суму, бо лиш \$1 як річну впе-
дату на одинокую руску заселенъ в Ка-
наді, часописъ яка що тижня перепов-
нена фактами про поступ сего краю,
особливо між Русинами там поселеними.

Канадійський Фармер
P. O. Box 82, Winnipeg, Can.

Діамантовий
Електричний Хрест
званий також Хрестом Волта,
винайденний кілька літ тому в Австрії.

Лічиль Руматизм, мускулі і ставів, Невралгію, Нервовність,
Ослаблене, Безсонниця, Гістерію, Параліж,
Трипсен, Апоплексію, Падучку, Танець св. Віта,
Біте Серця, Біль Голови і всі хороби нервової системи. Ді-
лає сего Хреста салдує вже по кількох годинах,
хоч часом треба ждати кілька днів.
Пришліть нам доларя
пачкою або експресовим монітордером,
а вишлемо вам оден Електричний Діа-
мантовий Хрест або шість за 5 дол.
П. Бел, а Шугутгард, Арик. пише: — Я
мав болі роками і лікар ні патентовані
ліки не помагали. Тепер я зовсім здоров
завдяки Електричному Хрестови.
Панове: Послаєм Вам \$5.00 на 6 Діа-
мантових Хрестів. Той що Ви післали,
лічить мене чудом. — Сестри Бенедик-
тинки, 2821 Dauphin St. New Orleans, La
Адрес:
Diamond Electric Cross Co. Dept. 60
306 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

РЕСТАВРАЦІЯ И КАВЯРНЯ
TROMETTER'S
(Трометтеръ)
при Редисльбѣ дитъ в Shamokin, Pa.
Свѣдана, Обѣды, Вечеръ
Въ кождомъ часѣ можна достати
такъ горячъ якъ и зимній перекуски
Потравы прилагодженъ на европей-
скій способъ, дуже смачно. Услуга
солідна. Окремъ комнаты для родинъ.
Найлучшія вина, пива, лікеры, горѣлки
и всѣ можливі напитки. Цѣна дуже
мала

SOCIALISM is the coming issue in politics.
You may be for it or against it, but in either case
you need to understand it, and so you need to read
The International Socialist Review
Ask your newsdealer for it or send 30 cents for a
three month's subscription and a copy of Social-
ism and Farmers. No free copies.
CHARLES H. KERR & COMPANY, Publisher,
58 FIFTH AVENUE, CHICAGO

Йосиф Райхман
Банкир
(Зарядця у п. Ів. Немета)

Посилаю гроші до ста-
рого краю. Гроші висла-
ні через мене доходять
до краю за 12 днів.
Моя адвокатка і нота-
ріальна Канцелярія ви-
рабляє всѣлякі контракти,
повномочія, засомотрені
потвердження конзуля.
Не треба забути, що се пер-
ший християнський бизнес в
Скрантоні, Па.
Мій адрес такий:
136 Franklin Ave.
Scranton, Pa.
Не забудьте на нумер.

ЧИТАЙТЕ!

Хто пришле на „Свободу“ 2 долары, той дістане въ дарун-
ку книжочку вартости 75 центовъ, якій собі самъ
выбере.
Хто пришле на „Читальню“ 1.50 дол., той дістане въ да-
рунку книжочку вартости 75 центовъ, якій собі самъ
выбере.
Хто пришле намъ 2.50 дол., той буде доставати черезъ 12
мѣсяцѣвъ часописъ „Свободу“, або просвѣтній кни-
жочки „Читальню“, а кромѣ того дістане въ да-
рунку прегарну книжку „Житіє Ісуса Христа“. Книжка
єає 300 сторінъ друку и 75 образковъ; опра-
влена въ сильне червоне полотно зъ золотыми вы-
тисками. Коштує 1.50 дол.
Хто пришле намъ 3.50 дол., той буде доставати черезъ 12
мѣсяцѣвъ „Свободу“ або „Читальню“ а кромѣ того
дістане въ дарунку Біблію Старого и Нового Завѣта,
що має 1000 сторінъ и коштує 2 долары.
Хто пришле намъ 4.50 дол., той буде доставати черезъ 12
мѣсяцѣвъ „Свободу“ або „Читальню“ а кромѣ того
дістане в дарунку „Новий Завѣтъ“ въ церковній
мовѣ зъ перекладомъ на нашу мову. Ся прегарна
книжка має около 1000 сторінъ и коштує 4 дол.

Списъ книжочк, які даємо въ дарунку:

* Америка.....15 ц.	* Навернений Грѣшникъ.....20 ц.
* Ангелъ та пустельникъ и т. п.....15 ц.	* Народный рухъ австро-угорскихъ Русинівъ.....15 ц.
* Біблія Велика.....2 дол.	* Новый Завѣтъ.....4 дол.
* Борба клясъ и чому робѣтники ор- ганізують ся.....15 ц.	* Образки и загадки.....10 ц.
* Весела книжочка зъ образками.....30 ц.	* Оповіданя.....15 ц.
* Грѣхи мільонерівъ и т. п. С. 7.....15 ц.	* Оповіданя про заадрыхъ богівъ.....10 ц.
* Дещо въ історії православной мі- сії въ Америцѣ.....10 ц.	* Про водступниківъ водъ рос. пра- вославія.....10 ц.
* Дещо про звѣрѣта.....30 ц.	* Про нутро землѣ.....25 ц.
* Дѣв левады и т. п. С. 5.....15 ц.	* Подземный скарбы.....25 ц.
* Дорога любови, то Божа дорога.....15 ц.	* Покуса.....10 ц.
* Емігрант.....15 ц.	* Псалтырь.....1 дол.
* С. 6.....15 ц.	* Розмова Поляка, зъ Русиномъ.....10 ц.
* Жовнѣръ.....10 ц.	* Руско англійскій словарець.....20 ц.
* Журавль.....15 ц.	* Релігійный вѣроваия старинныхъ народівъ.....20 ц.
* Житє Ісуса Христа.....1.50 дол.	* Смерть.....10 ц.
* Житє, зарѣбки, організації и т. п. въ Спол. Державахъ.....15 ц.	* Стародавній казки та оповѣданя.....15 ц.
* Зубъ за зубъ.....10 ц.	* Степовій люде.....15 ц.
* Кааки про Жидів.....15 ц.	* Страйкъ.....20 ц.
* Історія Руси зъ образками.....10 ц.	* Тарасъ Шевченко.....15 ц.
* Капталъ и праця.....15 ц.	* Ганко Гаврилюкъ.....15 ц.
* Книжка Рахункова.....50 ц.	* Унія въ Америцѣ.....20 ц.
* Календаръ.....25 ц.	* Хто зъ чого жє.....15 ц.
* Марія.....10 ц.	* Якъ то є люде на землѣ, зъ 20 образками.....50 ц.
* Многострадальний народъ, оглядъ історії українського народу.....20 ц.	* Якъ мужикъ ходивъ до царя прав- ды шукати.....15 ц.

Золоте перо Celtric 1.00 дол. Золоте перо Sanford 2.00 дол.
Атласъ цѣлого свѣта, англійскій, 105 мапъ, надъ 300 сторінъ,
подає имена и людність 40,000 мѣстъ цѣлого свѣта 1 дол.
Мапа Сполученихъ Державъ и цѣлого свѣта 4 стопы широка
а 6 стопъ довга (инші продавць по 5 дол.) у насъ лишъ 2 дол.
Пишѣть Вашій замовлення на сѣй картці:

Мѣсце, день, мѣсяць.....1906

До редакції „Свободы“ въ Скрантонъ, Па.

Посылаю Вамъ \$....., за що прошу выси-
лати менѣ черезъ 12 мѣсяцѣвъ (тутъ треба написати,
чи хочете „Свободу“ чи „Читальню“).....

На дарунокъ прошу менѣ прислати слѣдуючій
книжки:

	Цѣна	
	дол.	цнт.
Разомъ		

Мой докладный адресъ (имя и прозвище):

(нумеръ дому и улицы)

(мѣсто и стейтъ)

Адресъ треба всегда выписати англійскими буква-
ми и то дуже выразно.
Зъ замовленнями спѣшѣть, бо такі дарунки не
будемо довго давати.

Адресуйте:
Svoboda, Box 353, Scranton, Pa.

Новый Завѣтъ
Господа Нашого Ісуса Христа въ языкѣ церковно-
словенськомъ зъ переводомъ на языкъ народно-рускій
зъ поясненіями; О. А. Бачинського, за одобренемъ и
благословенемъ Митрополита. Сторінъ 992.
Цѣна 4 долары.
Псалтырь
въ языкѣ церковно-словенськомъ зъ переводомъ на
языкъ народно-рускій, зъ поясненіями; о. А. Бачин-
ского; за одобренемъ Митрополита. Сторінъ 286.
Цѣна 1 дол.
Обѣ книжки разомъ 4.50 дол.
Замовлення вразъ зъ грѣшми посилати на адресу:
SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Перший
Рускій Народный
БАНКЪ
—и—
Канцелярія
Адвокатско-
Нотаріальна
А. Хромовского
въ Нью Йорку.



Родимці!

Перечитайте уважно кожне слово, яке тут написано:

Гроші до Старого краю посилайте через свій рускій Банкъ А. Хромовского, бо то найбезпечнѣйше, найтаньше коштує а найкраще гроші будуть въ краю.

Шифкарты до краю и зъ краю купуйте въ своимъ рускомъ Банку А. Хромовского, понеже я Васъ не ошукаю, щиро Вами заопѣкую ся и переночую въ власной руской народной гостинниці, а водтакъ водведе ся Васъ на часъ и безпечно на корабель.

Канцелярія Адвокатско-Нотаріальна А. Хромовского, полагоджує всѣ справи въ Старомъ краю и въ Америцѣ. Тожъ если потребуєте зробити контрактъ, повномочіє, взаймати грунтъ або продати, водобрати довгъ або зъ кимъ процесовати ся прийдѣть або пишѣть до мене, Вашого щирого и совѣстного брата А. Хромовского.

Войсковыхъ повинностей не забудьте, брати, бо за тое въ краю теперь дуже строго карають. Отже, если приходятъ Вамъ вправы, контролю або асентерунокъ, пишѣть о порадѣ до мене а я сейчасъ полагоджу Вамъ все якъ найлѣпше, бо я єсмь головнымъ конс. для справъ войсковыхъ на цѣлу Америку.

Русины, учѣть ся и читайте, а всѣ найновѣйшіе и найкрасшіе книжки до моленя, до читаня и науки достанете все у мене въ Руской Народной Книгарни А. Хромовского въ Нью Йорку.

Тому зъ всѣмъ и по все удавайтесь, о порадѣ питайтесь и пишѣть до Першого Руско-Народного Банку въ Америцѣ:

A. Chromowski & Co.
339 East 20th Street, New York, N. Y.

Л. Корибский
Канцелярія Адвокатска
33 Broadway, New York, N. Y.

Бюро Адвокатское провадитъ всякіе справи судові, цивильні і карні. Вирабляє повномочіє, завіщання, контракти купна і продажі, даровизни, скрипти довгів, цесій. Справи спадкові і подання гіпотечні, вирабляє позички гіпотечні і сплату довгів. Посередничить при продажі майна в краю.

Бюро Нотаріальне займає ся легалізацією всіхъ правнихъ документівъ.

Справи Війскові, якъ подана оувільнене від контролю і вправ, о асентерунокъ в Америцѣ залагоджує моя Канцелярія війскова.

ОДИНОВИЙ РУСКИЙ ГОТЕЛЬ
Д. ГОЛОДА
38 Green Str., JERSEY CITY, N. J.

Кожды Русскіе мамці и ихъ лебуріи поспрашує въ Нью Йорку въ околицихъ цѣнахъ закусити до того готелю, тутъ єсть и чайадорант и наїтаннє, наїтаннє всякого рода и порадѣ. Де на лучше куїти шифкарты.

ГАВРИИЛЬ МАЛИНЯКЪ
WHOLESALE
Cor. Franklin & Spruzhelm Sts.
SHAMOKIN, PA.

Масъ завісѣдъ на складѣ свѣже, добре пиво въ великихъ и малыхъ боченкахъ зъ найлучшихъ броваровъ, горѣлки и лікеры найлѣпшого татунку. Врати! замовляйте у свого!

Dr. F. J. Meek,
(МИКОЛАЙЧК.)
СПЕЦИАЛИСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ,
ДИТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жена при породѣ дівають особлившой опіки.

ВІСНУ
BENEVOLENT Society.
ORGANIZED FEB. 1888
ROCHESTER, N. Y.

Виробі: брацкє машлє, шпакє воднакє, хорутє, уніформє. Цѣниєть и преблєжємє даровє.

Можєть писати до насъ по руски, єкоєнєски або польски.

R. H. Morgan, 43 N. Main Str. SHAMOKIN, PA.

Хочете післати повновласть (повномочіє, довѣренность) до Галичини, Росії або Угорщини?

Пишіть до редакції „Свободы“
Виставляємо повновласть з підписами нотаря публичного і австро угорського або російського консулів.

Адресуйте:
SVOBODA, BOX 353, SCRANTON PA.

Чи чули Вы, що „Свобода“ посилає гроші до краю?

Чому ж посилає все ще гроші через чужих?

Хто пішле до краю через „Свободу“ не менше 50 доларовъ наразь, той дістане въ дарунку гарный календарь.

Адресъ:
SVOBODA, BOX 353, SCRANTON, PA.

ЮРИЙ ХИЛЯКЪ,
Агентъ Р. Народного Дому въ Олифантъ, Па. и на околицяхъ.

Банковий Бизнесъ
Офісъ Адвокатскій

Банковский Бизнесъ.

Тутъ можете послати свои гроші безпечно а оплата дуже тана. Также продаю шифкарты на всѣ лінії за ту саму цѣну, що и головній компанія.

Хто хоче дати водложити гроші, чи лише на часъ або на процентъ, або въ старомъ краю въ Банку на процентъ, або хоче позичити грошей на добру заруку, най удасть ся до мене.

Офісъ Адвокатскій.

Хто бы хотѣвъ продати або купити собі фармы тутъ, або дѣмъ въ старомъ краю продати або купити грунтъ, увольнити ся водъ контролю войскової, водъ екипировки або асентерунокъ, най прийдє до моего офісу або менѣ напише.

Гроші посылайте на money order або Bank Draft на адресу:

GEO. CHYLAK
BOX 368, OLYPHANT, PA.

Въ ГОТЕЛЮ ХИЛЯКА найдеце всегда свѣже, зимне пиво, импортованій вина и цигара першої класы.

MORRIS FORST & CO.
COR. SECOND AVE. & SMITHFIELD ST., PITTSBURG, PA.

Насъ знають в цѣлій Америцѣ, що ми продаємъ ліпшу виску за ту саму цѣну якъ хтонебудь другий в Америцѣ.

Платимо експресъ від замовлень висше \$5.00 на вєхід до Нью Йорку і на захід до Чикаго. На дальшій віддаленіи опускаємъ 10 проц. на оплату експресу або фрейту.

Враз з замовленемъ посилайте готівку в реджистрованій листі або почтовий переказъ до Morris Forst & Co., Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg, Pa.

Пишіть по приватний цѣнникъ. Всѣ мови.

MORRIS FORST & CO.
Cor. Second Ave. & Smithfield Str., Pittsburg, Pa.

До Польскихъ Робітників.

Сли хочешъ бути власнимъ паномъ, забезпечити собі і своїй родині житє і удержанє на старість і если хочешъ добре мати ся і бути удоволєнимъ, а твої діти щобъ були здорові і щасливі, то покинь закурені фабрики, арзаліві копальні і переповнені міста а посели ся в Польскій Колоніі въ околиці Торі, Познанія і Люблина в середній Висконсин, де мешкає тисячъ польскихъ [фермерів] що купили від насъ землю, доробили ся в кількохъ літахъ і днесъ є вможливі, щасливі і не думають авідтамъ уїхати, якъ се мусять робити ті, що купили землю в Вашингтоні, Орегоні, Минаурі або на полудніи притраженій тамъ фальшивими обіцянками і оголошеніи.

Колонізаційна Комісія З. Н. П. лично оглянула наші колоніі і землі а прийшовши до заключенія, що суть добрі і відповідні для Колонізації, поручає їхъ всімъ країнамъ. Нема потреби захищати наші землі, бо достаточнимъ доказомъ є те, що сотки польскихъ фермерівъ найшли у насъ добробутъ і будучність і самі магутъ се посвідчити. Землі продаю на легку сплату якої жадна ліпка компанія не може дати. Спишіть ся в закупномъ ваки найліпшій землі не вістають розібрані. Пишіть по описи, мапи і інформації сейчасъ до влаетвители,

M. DURSKE & CO.
Dep. 41 285 Armitage Ave., cor. Robey Str., Chicago, Ill.

Русины и Русинки! Безпечно, скоро и таю!
Посылайте грошъ до краю черезъ Рускій Народный Дѣмъ!

Підпирайте свою руску институцію! Не посылайте черезъ чужихъ, котрі можуть втечи зъ вашими гроши! Наше товариство зачартероване и всѣ наші урядники мають великій бонды.

Цѣна, нѣлько бере Р. Н. Дѣмъ за австрійскій грошъ,

За	5 коронъ	1 дол. 20 цнт.	90	18	55
10	2	20	100	20	60
20	4	25	200	41	00
30	6	30	300	61	45
40	8	35	400	81	85
50	10	40	500	102	25
60	12	45	1000	204	80
70	14	50	5000	1021	00
80	16	50			

Р. Н. Дѣмъ пріймає гроші на щадничі книжочки и платить водъ тыхъ грошей 3 процентъ. Въ кождѣмъ часѣ, коли зажадає, гроші можете выйняти. У насъ безпечнѣйше нѣжъ у банку, бо мы позичаємо лише на праперты, на першій моргичъ. Тому кождый Русинъ и Русинка нехай щадить и складає свои гроші на щадниці Р. Н. Дѣму.

Позичаємо гроші на першій моргичъ на 6 процентъ на кождъ калѣтну сплату.

Хто посилає гроші до краю, або хоче вложити на щадниці, або хоче купити шери, нехай напише листъ на адресу:

R. N. HOME, Box 60, JERSEY CITY, N. J.
а въ тѣмъ листѣ най прише чекъ або монитордеръ на имя нашего касієра A. Sharshon, Shamokin, Pa.

Вєтѣдъ и ганьба спомогати чужихъ, де неразь пропадаютъ тяжко заробленій рускій грошъ. Наші шери коштують по \$25.00 одєнь.

Складайте гроші, посылайте гроші и купуйте шери въ Р. Н. Дѣмъ, — а тогды будемо мати въ Америцѣ сильну и богату Американську Русь!

Рускій Народный Дѣмъ
продаетъ
шифкарты на всѣ лінії
и опѣкує ся ємігрантами, коли вѣдають на шифу.
Купуйте шифкарты въ Р. Нар. Дѣмъ.
Писати треба за шифкартами:
Rev. N. Strutynski,
7 Stewart Place, Elizabeth, N. J.

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Загаломъ кождый питає: Що буде дальше? Чи підє робота? А може буде страйк? Ніхто не може на се певно відповісти. Чи знаєте де не потрібуєте бояти ся страйку? — На фармі. На фармі не маєте „боса“, ніхто вамъ не розказує, ані з роботи Васъ не наженє.

Я вамъ поможу, стати независимимъ. Купіть собі фарму. За моімъ посередничтвомъ можете собі купити фарму в стейтахъ Вирджинія, Норт Каролайна і Алабама. Добра земля, воздухъ и вода. Родить ся пшєнниця, жито, овєс, кукурудза, тютюн, виноград, бандурки и всяка зелєнина. А все можете добре продати і за готові гроші. — Пишіть на адресъ:

JOHN JELINEK,
1116 PINE ALLEY, BRADDOCK, PA.
Напишіть дєсьте прочитали се оголошенє.

Купуйте Календаръ „Читальнѣ“
Коштує 25 центѣвъ.
Адресъ:
CZYTALNIA, Box 353, Scranton, Pa.

Одєнь зъ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПОСОБЪ, ВЕЗЪ ВСЯКИХЪ ПРИМѣШОКЪ.

Хто лиць разъ поштує сєго пива, то книшого вже не хоче пити.

Голова водъ него нѣколи не болить, бо єсть здоровє и поживнє.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗЪ РИШТОЮ ХВАЛИТИ, БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4834.